

Verksamhetsberättelse ECPAT Sverige 2008

Tio viktiga resultat av ECPAT:s arbete 2008

ECPAT undertecknade ett långtgående samarbetsavtal med Skandia och Skandiabanken. Huvudsakligen går avtalet ut på att Skandia aktivt ska ta ställning mot barnsexhandel när man t.ex. upprättar leverantörskontrakt, liksom en rad andra konkreta åtgärder. All personal ska dessutom få utbildning på området.

Som ett led i samarbetet med ECPAT började Skandia-banken som första bank att stoppa betalningar till kommersiella barnpornografiska Internetsidor. Därmed hade vårt initiativ till ett bank- och finanssamarbete, med syfte att försvåra transaktioner för kriminella grupper som tar betalt för barnpornografi, påbörjats.

Den tredje "Världskongressen mot sexuell exploatering av barn" ägde rum i Rio de Janeiro den 25-28 november 2008, och samlade regeringar, FN-organ och frivilligorganisationer. De två tidigare världskongresserna har varit de i särklass viktigaste internationella forumen för samarbetet mot barnsexhandel. Initiativtagare till den första Världskongressen i Stockholm 1996 var ECPAT.

På initiativ av ECPAT utarbetade Juridiska Institutionen, Stockholms Universitet, en rapport om bl.a. barnsexturism. Rapporten pekar på allvarliga brister i rättssystemet där ärenden om svenskars sexualbrott mot barn utomlands summariskt läggs ner. Rapporten är den första i sitt slag och fick stor medial uppmärksamhet.

Som ett resultat av att ECPAT lyfte frågan om barnsexturism tillsatte Rikskriminalpolisen tre nya tjänster som ska fokusera på svenska förövare utomlands. Beslutet togs bl.a. på grund av ett möte ECPAT hade med Rikspolischefen Bengt Svenson, där den tidigare nämnda rapporten redovisades.

ECPAT:s Uppförandekod för researrangörer mot barnsexhandel vann det internationella priset Ending Global Slavery: Everyday Heroes Leading the Way. Den var ett av 237 nominerade bidrag från 48 länder. I juryn satt representanter från UN Global Initiative to Fight Trafficking, International Organization for Migration, Design within Reach, Vital Voices Global Partnership, Organization for Security and Cooperation in Europe och Humanity United.

Ett nytt samarbete har etablerats med Barnrättsakademien vid Örebro universitet som kommer att ge en kurs motsvarande 7,5 poäng om barnsexhandel. Kursen syftar till att ge grundläggande kunskap om barnsexhandel från både ett nationellt och internationellt perspektiv och belysa orsaker och drivkrafter.

Under året har ECPAT vid olika tillfällen genomfört möten med statsråden Nyamko Sabuni, Tobias Billström, Beatrice Ask och Göran Hägglund. Syftet har varit att diskutera specialutbildning för domare som dömer i människohandelsärenden, utsatta barn i asylprocessen och ökade insatser mot barnsexturism.

Som ett led i att öka kunskapen om barnsexhandel hos juristkåren har ECPAT föreläst för nämndemanna-föreningarna i Halmstad, Falkenberg och Varbergs samt Stockholm. Sammanlagt handlar det hittills om 120 nämndemän som deltagit på föreläsningarna. Fokus har varit på människohandel, barnpornografi och vikten av adekvata påföljder.

För tredje gången deltog ECPAT som utbildare då svenska och övriga nordiska polissambandsmän samlades i Haag för vidareutbildning. De utlandsstationerade sambandsmännen är mycket viktiga aktörer när det gäller att gripa svenskar som begår övergrepp på barn utomlands, s.k. barnsexturister.

Innehållsförteckning

Tio viktiga resultat	2
Året som gått	4
Barnsexturism	5
Barnpornografi	11
Människohandel	14
Övergripande arbete mot barnsexhandel	16
ECPAT och Skandiabanken bildar finanskoalition	20
Organisationsutveckling	28
Ekonomi	31
Årsredovisning	33

Året som gått

För en liten organisation som ECPAT Sverige kan det framstå som en omöjlig uppgift att påverka barnsexhandeln. Handeln är internationell, omsätter stora summor pengar och drivs delvis av organiserade kriminella nätverk. På ECPAT Sverige arbetar sju personer, det är allt. Vi är därför glada över att ha vänner. Med hjälp av dessa åstadkommer vi mycket.

Under året har ECPAT:s arbete bidragit till att flytta fram positionerna, främst kring barnpornografi och barnsexturism. Det handlar t.ex. om nya metoder för att minska inkomsterna för producenterna av barnpornografi och få fram mer resurser till att åtala och döma barnsexturister. Arbetet har åstadkommit genom samarbeten med parter som tidigare inte varit medvetna om sin roll i arbetet mot barnsexhandel. Det är dessa aktörer vi kallar våra vänner och som är nödvändiga i vårt arbete.

Det tydligaste exemplet är Skandiabanken. Sedan 2007 har ECPAT och Skandiabanken drivit en process för att skapa en finanskoalition mot barnpornografi. Under 2008 trappades arbetet upp. Precis som tidigare år har ECPAT Sverige strävat efter att göra handel med barnpornografi mindre lönsamt. Idag finns en mängd Internetsidor som tar betalt för åtkomst till barnpornografi och dessa använder i regel en eller annan betalösning via nätet. Betalningarna går i sin tur via banksystemen. Går det att identifiera betalningar till barnpornografiska Internetsidor så kan man även hindra transaktionerna.

Under 2008 påbörjade Skandiabanken att rent praktiskt stoppa sådana betalningar som del i samarbetet med ECPAT och Rikskriminalpolisens IT-brottssektion. I februari 2009 offentliggjorde branschorganisationen Svenska Bankföreningen att de, med stöd av deras medlemmar i form av banker, ansluter sig till samarbetet. En finanskoalition med mål att minska inkomsterna för övergreppsbilder på barn är därmed ett faktum.

Ytterligare ett exempel på ECPAT:s vänner är samtliga stora Internetleverantörer som blockerar åtkomst till flera tusen kommersiella barnpornografiska Internetsidor. Blockeringen påbörjades 2005 på initiativ av ECPAT Sverige. Precis som finanskoalitionen mot barnpornografi är slutmålet att minska inkomsterna för övergreppsbilder på barn. Varje dygn stoppas upp till 50 000 försök att nå dessa Internetsidor.

Ett tredje exempel är samtliga stora researrangörer som antagit den uppförandekod som ECPAT Sverige tog fram 1998 för att försvåra barnsexturism på turistorterna. Uppförandekoden för researrangörer mot barnsexhandel är idag internationellt erkänd och har antagits av researrangörer i 36 länder, som i sin tur har resmål världen över.

ECPAT Sverige må bestå av sju personer, men våra vänner är desto fler och har stora möjligheter att påverka. Vi fungerar i mångt och mycket som inspiratör och de som sätter igång arbeten inom branscher. Det handlar ofta om branscher som först inte sett sin egen roll mot barnsexhandeln, men som i slutänden kunnat påverka mer än de anat. Det är dessa vi betraktar som våra vänner och som behövs för stävja sexhandeln med barn.

Året har dock inte enbart bestått av framgångar. Det gäller främst arbetet mot barnsexturism som borde vara en fråga för regeringen. Hittills har dock varken nuvarande eller tidigare regeringar velat ta i brottsområdet. Barnsexturism finns visserligen för första gången nämnt som ett statligt ansvarsområde i regeringens nationella handlingsplan mot sexuell exploatering av barn. Det är självklart positivt. Men under 2008 stannade barnsexturism vid att just vara en skrivning i en handlingsplan. Några direkta krafttag syntes inte till.

Med de avslutande orden hoppas vi på ECPAT att regeringen en dag ska bli lika effektiv och flexibel som näringslivet. De har all möjlighet i världen att ge barnsexturism ökad prioritet som brottsområde. De väljer bara att inte göra det. Är det möjligtvis för att offren inte är potentiella väljare?

Barnsexturism

Barnsexturism är fortfarande ett område som försummas av makthavarna. Praktisk handling saknas från regeringshåll och kunskapen är liten. Samtidigt finns vissa ljusglimtar. ECPAT:s arbete har bl.a. bidragit till att polisen anslagit medel mot barnsexturism. Därutöver har forskare vid Juridiska Institutionen, Stockholms Universitet, identifierat allvarliga brister i lagföringen gällande svenskars sexualbrott mot barn utomlands.

Under flera år har ECPAT:s arbete haft som mål att öka medvetenheten hos svenska politiker om barnsexturism som brottsområde och få dem att inse att även svenskar begår sexuella övergrepp mot barn utomlands. Det var därför viktigt att barnsexturism togs med i regeringens handlingsplan mot sexuell exploatering av barn och att den också finns med i planeringen av det svenska ordförandeskapet i Europarådet år 2008 och i den Europeiska Unionen (EU) år 2009.

Ett annat av våra mål har varit att förmå justitiedepartementet att "örönmärka" pengar till den så kallade barnpornografi-gruppen hos Rikskriminalpolisen, som även har ansvaret för barnsexturism. Det skulle göra det möjligt att intensifiera arbetet mot förövare som begår övergrepp utomlands.

Regeringens handlingsplan från december 2007 har som mål att inga barn i något land i världen ska utsättas för övergrepp av svenska medborgare. Fortfarande är dock rättsväsendets resurser otillräckliga för att få fram information om antalet svenska barnsexturister som reser utomlands. Det går inte ens att få information hur många svenska medborgare som döms för barnsexbrott i ett annat land. År 2007 beställde ECPAT en Synovate/Temoundersökning som visade att 10 procent av de svenska resenärer som rest utanför EU de tre senaste åren hade sett tecken på att turister försökt utnyttja barn sexuellt under utlandsvistelsen. Av rapporten framkom även att endast ett fåtal av dessa resenärer hade berättat om sina misstankar för polis eller ambassad. Förmodligen tror man att en anmälan inte leder till några åtgärder.

För att ta reda på hur många av tipsen till den svenska polisen som föranlett åtal eller fällande domar, valde vi att ha detta som tema i vår informationskampanj år 2008.

På initiativ av ECPAT åtog sig Juridiska institutionen vid Stockholms universitet att granska samtliga anmälningar om sexualbrott utomlands med svensk anknytning (ca 300), som kommit in till det svenska rättsväsendet åren 2004-2007. Parallellt med undersökningen genomförde Brottsförebyggande Rådet (BRÅ) på uppdrag av ECPAT en statistikjämförelse för att sammanställa relevant statistik på området. BRÅ:s statistikjämförelse togs med i Juridiska Institutionens rapport. Rapporten, som var en del av ett större EU-projekt, visade bl.a. följande vad gäller anmälningar om sexuell utnyttjande av barn till den svenska polisen:

- Det sexuella utnyttjandet av barn är i praktiken straffritt om det sker utomlands eftersom utredningsläget upplevs som hopplöst.
- Svenska män genomför ca 4 000 – 5 000 sexköp av barn varje år.
- Brottsoffren anmäler i stort sett aldrig brotten.
- Fem brottsanmälningar beträffande sexuellt utnyttjande av barn gjordes åren 2003-2007.
- Ingen brottsanmälan ledde till åtal.
- Brottsutredande myndigheter har inte tillräckliga resurser. Utredningsläget framstår som allt för svårt och man ger upp innan man har börjat. Framst för att samarbetet med utländsk polis inte fungerar när det gäller barnsexturism.

Rapporten fick stort utrymme i ett inlägg i SR Ekot den 10 november 2008. Dessutom deltog generalsekreterare Helena Karlén i ett studiosamtal i SR P1 tillsammans med justitieminister Beatrice Ask samma dag. Vidare intervjuades i massmedia den förre överåklagaren Sven-Erik Alhem, som under 1990-talet drev åtal mot den svenske s.k. 66-åringen i Thailand. Det är ett av de få fall som finns i Sverige där en person dömts för barnsexhandel utomlands. Ett TT-meddelande om rapporten publicerades även på 44 nyhetssajter.

Eftersom rättsväsendet och flera departement och statsråd berördes av rapportens slutsatser valde vi ut dem som målgrupper. Information om vår kampanj gick bl.a. ut via facktidningarna Svensk Polis, Advokaten och Riksdag och Departement. Resenärer informerades också genom annonsering i massmedia och i resetidningar. Målet var att få gehör för ökade resurser till polisens arbete mot barnsexturism.

Ett seminarium arrangerades tillsammans med Riksdagens tvärväsendet barngrupp där de ansvariga för rapporten bjöds in. En kortare version av rapporten togs även fram och distribuerades till deltagarna i seminariet och till ansvariga personer inom rättsväsendet. Inom ramen för informationskampanjen genomfördes även uppvaktningar av ansvariga statsråd och

ECPAT fick, tillsammans med ansvariga för rapporten, möjlighet att redogöra för slutsatserna i rapporten för justitieminister Beatrice Ask, socialminister Göran Hägglund och rikspolischefen Bengt Svenson.

I början av januari år 2009 meddelade Rikskriminalpolisen att de kommer tilldelas resurser att bekämpa barnsexturism. Vår informationskampanj gav med andra ord resultat.

Nytändning för Uppförandekoden

Vår "Uppförandekod för researrangörer mot barnsexhandel" är ett verktyg som ger reseindustrin möjlighet att motverka barnsexturism. Undertecknarna av koden, däribland samtliga stora researrangörer i Sverige, åtar sig bl.a. att utbilda personal, ställa krav på hotell och andra underleverantörer, informera resenärer med mera. Syftet är att försvåra sexuella övergrepp på barn utomlands.

I januari år 2008 hölls ett möte med researrangörerna för att diskutera det fortsatta samarbetet med Uppförandekoden. Undertecknarna ska enligt koden verka mot barnsexturism på de olika turistorterna. Flera av dem - särskilt researrangörer - har dock utsatts för kritik på grund av dålig information till resenärer och ett bristande engagemang i frågan. Diskussionerna har lett till att researrangörerna tagit nya initiativ för att förbättra arbetet med koden.

Kritiken mot researrangörerna gäller de brister som uppdagades efter två uppföljningsresor som vi gjorde till Thailand och Kambodja i slutet av år 2007. I slutrapporterna från de båda resorna konstaterades att underleverantörer (hotell och lokala agenter) inte uppfyllde de krav som koden ställer, framför allt när det gäller att utbilda personal. Stort fokus lades på hur reseföretagen med hjälp av koden kan arbeta med att fastställa informations- och utbildningsrutiner vid de hotell som researrangörerna anlitar. Researrangörerna ska i framtiden kunna erbjuda underleverantörerna en utbildnings-CD när de skriver kontrakt med dem. Detta för att säkerställa att utbildning av hotellpersonal sker. Information om barnsexturism ska alltid finnas i företagens ombordtidningar.

En av våra rekommendationer är att researrangörerna samarbetar med någon av de frivilligorganisationer på plats som bekämpar barnsexturism. De har framför allt information om den lokala situationen. Flera av organisationerna har i sin tur etablerade samarbeten med polis och turistmyndigheter.

För att inspirera och uppmuntra till fortsatt arbete med Uppförandekoden har vi under året haft löpande dialog med reseföretagens kontaktpersoner. Föreläsningar har genomförts för personal och chefer hos Fritidsresor, Lotus Travel, Solresor och Ving. Samtliga undertecknare, utom Resfeber.se, lämnade in sina årliga rapporter under året för vidare behandling av det internationella Uppförandekodssekretariatet.

Jag fegar inte ur!

Jag anmäler *alltid* misstänkt barnsexturism till polisen eller på ecpathotline.se

Ett axplock ur researrangörernas arbete med Uppförandekoden under året:

- Ving tar upp samarbetet med ECPAT i det e-postmeddelande som går till alla resenärer som ska resa till Asien, Syd och Mellanamerika, Afrika och Bulgarien.
- Lotus Travel har infört en hotellklausul i samtliga hotellkontrakt i Kina.
- Apollo har medverkat till att den internationella koncern som företaget tillhör, Kuoni, har skrivit sin första hållbarhetsredovisning. I denna ingår Uppförandekoden.
- Apollo genomförde en enkät på sin Internetsida för att mäta resenärernas kännedom om Apollos arbete med Uppförandekoden. Några av frågorna var:
 - När du reste sist, fick du information om din researrangörs arbete mot barnsexturism innan eller under resan? 16,9% ja, 83,1% nej.
 - Tycker du att informationen var bra och tillräcklig? 62,3% ja, 37,7% nej.
 - Hur skulle du vilja ha informationen?
 - Ombordtidning 38,2%.
 - I miniguider 18,2%.
 - 2,2% angav att de inte behövde mer information.
 - Känner du till att Apollo samarbetar med ECPAT? 48,9% ja, 51,1% nej.
 - Är det viktigt att researrangörer aktivt arbetar mot barnsexturism? 97,1% ja, 2,9% nej.
 - Skulle du välja bort en researrangör som inte arbetar mot barnsexturism? 62,5% ja, 37,5% nej.

Dessutom ställdes frågorna:

- Har du vid någon utlandsvistelse misstänkt barnsex-turism? 22% svarade ja. På frågan vilket land det gällde så angavs Thailand, Dominikanska republiken, Bulgarien och Kambodja nämnda i ordning som de vanligaste länderna.
- Vet du hur du ska agera om du misstänker barnsex-turism utomlands? 28,7% ja, 71,3% nej.

ECPAT har diskuterat med Apollo om hur kommunikationen med resenärerna kan förbättras genom artiklar i ombordtidningar, kataloger, miniguider på destinationsorterna och information på Apollo:s hemsida vid bokning på nätet.

Under året har en ny researrangör antagit Uppförandekoden. Det skedde den 8 maj 2008 då Solresors VD Anders Hagert undertecknade koden tillsammans med generalsekretärer Helena Karlén. Solresor har även tagit fram arbetsrutiner för hur företaget ska hantera situationer med misstänkt barnsexturism.

Researrangörerna granskas

En rapport gavs under hösten 2008 ut av Fair Trade Center och Swedwatch, som uppmärksammade turismens sociala konsekvenser i Thailand och Brasilien. De tre stora researrangörerna Apollo, Fritidsresor och Ving granskades. Rapporten pekar bl.a. på allvarliga brister i deras åtaganden mot barnsexhandel. Vi anser att det är bra att rapporten publicerats eftersom samtliga tre researrangörer har antagit ECPAT:s Uppförandekod och lovat att tillämpa vad som står i den.

ECPAT har under året genomfört åtskilliga uppföljningsresor för att granska hur Uppförandekoden tillämpas i praktiken. Dessa resor har givit en möjlighet att genom möten och intervjuer med bl.a. hotellpersonal, researrangörernas personal, lokal polis och lokala reseagenter, få information om hur arbetet bedrivs på resemålen.

Resultat från tidigare uppföljningsresor har lett till att vi framfört kritik till researrangörerna. Det är därför beklagligt att Fair Trade Center och Swedwatch fann samma slags brister som vi gjort tidigare. Det gäller bl.a. bristande information till hotellpersonalen. Enligt Uppförandekoden ska hotellen skriva under en särskild kontraktsklausul, genom vilken de förbinder sig att informera om vad som gäller och hur personalen ska agera vid misstanke om barnsexturism. Vi stödjer därför Fair Trade Centers och Swedwatch's rekommendationer att researrangörerna i ökad utsträckning bör kontrollera hur hotellen lever upp till detta.

Samtliga hotell i rapporten tillåter vuxenprostitution trots att lagen förbjuder det i Thailand. Hotellen tar ofta en avgift för att ta med en "joiner" på rummet, vilket skulle kunna klassas

ECPAT Sveriges monter på TUR-mässan hade ca 1 200 besökare

som koppleri. Eftersom researrangörerna inte själva kontrollerar hur Uppförandekoden efterföljs på hotellen är det svårt att veta om hotellpersonalen verkligen stoppar personer som tar med sig okända barn och ungdomar under 18 år upp på rummet.

Anpassad Uppförandekod

Uppförandekoden togs ursprungligen fram för researrangörer men under årens lopp har även andra delar av resebranschen börjat visa intresse. Därför har nu nya kriterier tagits fram av det internationella sekretariatet för Uppförandekoden. Åtterapporteringsystemet är detsamma och samtliga kriterier utgår från den ursprungliga koden. Under året har de olika kodkriterierna börjat användas av bl.a. hotell och resebyråer. De nya versionerna av koden gäller följande delar av resebranschen:

- Turistföreningar och federationer.
- Flygbolag och fartygsrederier.
- Barer och nattklubbar.
- Lokala serviceinrättningar och reseagenturer.
- Restauranger.
- Hotell och andra förmedlare av boenden, t.ex. vandrarhem.
- Resebyråer.

Uppförandekodens internationella styrelse har under året godkänt ett antal företags ansökningar att ansluta sig till Uppförandekoden, vilket gäller företag i Argentina, Mexico och Österrike. Idag är det 950 företag i 36 länder som undertecknat Uppförandekoden.

Uppförandekoden vann i augusti (2008) det internationella priset Ending Global Slavery: Everyday Heroes Leading the Way. Den var ett av 237 nominerade bidrag från 48 länder. Priset delas ut av Ashoka, som är en global förening för världens mest framstående sociala entreprenörer. Tanken är att belöna innovativa idéer som syftar till att "exponera, konfrontera och stoppa det moderna slaveriet". I juryn satt representanter från UN Global Initiative to Fight Trafficking, International Organization for Migration, Design within Reach, Vital Voices Global Partnership, Organization for Security and Cooperation in Europe och Humanity United.

1200 besöker ECPAT på TUR

TUR-mässan är Nordens största mässa för resebranschen. Under årets mässa (2008) fanns 1900 utställare från 96 länder på plats. Den är även en mycket välbesökt mässa för allmänheten. Vi har därför i flera år deltagit i TUR-mässan och bedömer att den är en av de viktigaste händelserna under året inom resebranschen.

Samtidigt som rese- och turistindustrin är vår målgrupp riktar informationsarbetet även till de resenärer som reser med de företag som undertecknat Uppförandekoden. Syftet är att öka kunskapen om koden och även att informera om barns rättigheter globalt. Dessutom att informera om hur resenärer kan anmäla misstänkt barnsexturism och vilka krav de kan ställa på de som anslutit sig till Uppförandekoden.

På årets TUR-mässa hade ECPAT en egen monter. Antalet besökare var större än tidigare år och fler kände även till vårt arbete. Totalt hade montern 1200 besökare och ungefär 500

av dessa deltog i en tävling som ökade kunskapen om barnsex-turism i världen.

Vi blev intervjuade av Svenska Dagbladet, Aftonbladet Resa och Sveriges Radio P4 om samarbetet med resebranschen. Ett seminarium genomfördes även för ca 200 turiststudenter tillsammans med projektet "Schyst resande". Arbetet vid montern genomfördes i samarbete med Travel Education Centre.

Rent generellt är intresset från organisationer som sysslar med turistutbildning mycket stort för vårt samarbete med resebranschen. Under året har vi hjälpt dessa organisationer med information på området. Dessutom har ett antal studenter från bl.a. Högskolan i Kalmar och Stockholms Universitet intervjuat representanter för ECPAT.

Stort intresse för "Schyst resande"

Tillsammans med IOGT-NTO-rörelsen, Fair Trade Center, LO-TCO Biståndsnämnd, Swedwatch, Unionen, Hotell och Restaurang Facket och Svenska Kyrkan driver vi projektet "Schyst resande". Dagens resande tar inte tillräcklig hänsyn till lokalbefolkningens arbetsvillkor, miljö och mänskliga rättigheter. I takt med nya res-

mål växer därför en ökande sexturism fram.

Projektet "Schyst resande" vill därför väcka debatt och öka medvetenheten hos resenärer om resandets negativa effekter. Projektet vänder sig i en första fas till resenärer och media för att uppmärksamma problemen. Målet är ett höjt medvetande hos resenärerna och en resebransch med ett socialt ansvars-tagande.

"Schyst resande" lanserades under en presskonferens på TUR-mässan. Lanseringen omnämndes i TT, Göteborgs-Posten och resebranschtidningar som ResFlex och Travel News. Projektet togs även upp i Sveriges Radio P4 och Svenska Dagbladet. Helena Karlén intervjuades också om projektet i SVT:s program "Eftersnack".

En debattartikel i ämnet av Thomas Bodström, ordförande för ECPAT Sverige, Maj-Lis Lööv, ordförande i IOGT-NTO-rörelsens Internationella Institut, Hans-Olof Nilsson, ordförande för IUL och förbundsordförande för Svenska Livsmedelsarbetareförbundet publicerades i Kvällsposten.

Projektet hade även en egen monter på TUR-mässan där besökarna fick se ett bildspel om turismens historia fram till idag. Förslag på hur man blir en schyst resenär lämnades och diskuterades. I en enkät som genomfördes ställdes bl.a. frågan till besökarna: "Skulle du kunna tänka dig att betala mer för en resa som tar hänsyn till sociala, ekonomiska och miljömässiga faktorer på den ort du besöker?" Samtliga intervjuade svarade ja, vilket är en intressant grund för en fortsatt debatt om ökat reseföretagsansvar.

Framgångsrika samarbeten och föreläsningar

Vi har föreläst vid olika sammanhang inom resebranschen bl.a. vid Föreningen Flygresearrangörer i Sveriges (FRA) årsmöte, som inföll under TUR-mässan i mars 2008. FRA representerar de flesta av de etablerade paketresearrangörer, som finns i Sverige. Planeringsmöten genomfördes också med FRA:s ordförande om framtida samarbete. FRA utsåg en kontaktperson med ansvar för gemensamma utbildningar med ECPAT.

ECPAT deltog i och höll föreläsningar vid det internationella hotellforumet "Leadership Forum for World Hotels" i september 2008 i Stockholm. 180 hotellchefer från 60 länder deltog. Drottning Silvia och ECPAT hade inbjudits att delta i forumet för att ge synpunkter på hur hotell runt om i världen skulle kunna förhindra sexuella övergrepp och utnyttjande av minderåriga barn. Såväl Drottningen som Helena Karlén beskrev situationen globalt. De informerade också om hur Uppförandekoden för rese- och turistindustrin skulle kunna vara ett användbart verktyg även för hotell. Exempel gavs från ett par hotellkedjor i världen om hur de konkret gått till väga för att informera gäster, utbilda anställda med mera.

En utvärdering av kampanjsamarbetet från 2007 med Svenska Resebyråföreningen (SRF) genomfördes under år 2008 och visade på ett mycket positivt resultat. Enkäten gick ut till samtliga resebyråer som är medlemmar i SRF. Ett förnyat samarbete efterfrågades i svaren. Affärsresebyråerna ville ha material specifikt anpassat till deras resenärer.

Vi ser Uppförandekoden som ett exempel på socialt företagsansvar och har under året presenterat arbetet med den i olika sammanhang bl.a. vid seminarier under Almedalsveckan, vid möten med FN:s speciella representant för företag och mänskliga rättigheter samt vid den tredje Världskongressen mot sexuell exploatering av barn i Rio de Janeiro i november 2008. Socialdepartementet och polisen refererar till Uppförandekoden och reseföretagens arbete som ett bra exempel på hur man kan bekämpa barnsexturism.

Uppvaktnings av regering och myndigheter

Ett medlemskap i FN:s Världsturismorganisation (UNWTO) skulle innebära en möjlighet för Sverige att påverka turismen genom deltagande i deras arbetsgrupper och kommittéer. Sedan år 1997 driver UNWTO arbetsgruppen "Task Force against Sexual Exploitation of Children in Travel and Tourism", som består av representanter från statliga turismmyndigheter, näringsliv och internationella organisationer. Arbetsgruppen är sedan länge en drivande aktör och en central mötesplats för det internationella arbetet mot barnsexturism.

Regeringen har sedan tidigare valt att stå utanför samarbetet vilket motiverats med att det kostar för mycket pengar. Näringsdepartementet har under året uppvaktats av ECPAT med nya propåer om svenskt medlemskap i UNWTO men har inte ändrat uppfattning.

Under år 2008 har vi tillsammans med Rikskriminalpolisen genomfört en annonskampanj med uppmaning till resenärer att anmäla misstänkt barnsexturism. Vi har även förmedlat kontakter mellan ansvariga hos polisen och de svenska researrangörerna. Detta har resulterat i ett förbättrat samarbete mellan parterna.

Rikskriminalpolisens ansvariga för arbetet mot barnsexturism uppvaktades under året med förfrågan om möjligheten att inrätta så kallade "anmälningsshotlines" för barnsexbrott vid fler ambassader än i Thailand. Därutöver har vi vänt oss till berörda myndigheter med förfrågan om att ta fram statistik om förekomsten av svenska barnsexturister som reser utomlands. Dessutom har NUTEK uppvaktats med propåer om att ta fram egna riktlinjer med syfte att minska de negativa effekterna av den svenska turismen, däribland barnsexturism.

Utbildning av nordisk polis

Den 18 april 2008 samlades svenska och övriga nordiska polis-sambandsmän i Haag för vidareutbildning. ECPAT Sverige deltog för tredje gången som utbildare om barnsexhandel med särskilt fokus på barnsexturism. Som del av vistelsen i Haag träffade vi representanter för Europol i Haag. Syftet var bl.a. att ta del av Europols kunskap om kriminella grupper, som misstänks ligga bakom försäljningen av barnpornografiskt material på nätet.

ECPAT hos Finlands riksdag

Den 8 oktober 2008 var Helena Karlén inbjuden till den finska riksdagen för att informera om barnsexturism. Precis som i Sverige har det varit ett brottsområde där åtgärder lyst med sin frånvaro trots ett antal uppmärksammade fall av finska förövare. Föreläsningen samlade ett femtiotal personer och fokuserade bl.a. på möjligheten att lagföra finska medborgare för brott som de begått utomlands.

Under året har vår informationsskrift om barnsexturism distribuerats i 4 400 exemplar. Skriften är även tillgänglig på vår hemsida och har under året laddats ner 1 235 gånger.

Barnpornografi

Under året har ECPAT Hotline fortsatt att ta emot tips om barnpornografi, fört diskussioner med ett mellanstatligt organ om att undersöka penningströmmarna från den kommersiella handeln med barnpornografi via Internet och verkat för en förbättrad barnpornografilagstiftning.

Financial Action Task Force (FATF) är en mellanstatlig organisation med ett 30-tal medlemsländer. Den har funnits sedan år 1989 och utvecklat internationella standardmetoder för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.

I juli 2008 tog Brasiliens regering över ordförandeskapet för FATF. Inför detta datum kommunicerade ECPAT Sverige med den brasilianske tillträdande ordföranden, Antonio Gustavo Rodrigues, angående det angelägna att FATF utarbetade en så kallad typologirapport om barnpornografi. Bakgrunden till önskemålet var avsaknad av konkret bevis på kopplingar mellan barnpornografi och terrorismfinansiering, medan ECPAT från polisiära källor informerats om det sannolika av sådant samband. Kopplingen barnpornografi och penningtvätt hade redan slagits fast.

ECPAT:s antagande var att om bevis på sambandet med terrorismfinansiering kunde presenteras i en typologirapport från FATF, skulle den politiska prioriteringen av åtgärder mot barnpornografi också öka väsentligt. Den tillträdande FATF-ordföranden markerade påtagligt stöd och intresse för önskemålet, men menade att ett formellt initiativ krävdes från ett medlemsland i FATF för att den föreslagna typologirapporten skulle kunna initieras.

Mot den bakgrunden uppvaktade vi Finansdepartementet med önskemål om ett svenskt initiativ i frågan i FATF. Vi tog även fram ett underlag till en fråga i samma ämne i riksdagen till justitieministern Beatrice Ask. Vårt förslag om ett svenskt initiativ avslogs av justitieministern.

Vår kommunikation med den brasilianske FATF-ordföranden fortsatte emellertid och resulterade under senhösten i ett beslut i den s.k. Egmont-gruppen (en sammanslutning av representanter från FATF:s medlemsländers finanspolis) att etablera en särskild arbetsgrupp. Den ska fokusera på penningströmmarna från den kommersiella handeln med barnpornografi via Internet.

12 000 tips om barnpornografi från ECPAT Hotline till polisen

År 2005 tog ECPAT initiativ till det s.k. hotline- och blockeringsprojektet. Syftet är att försvåra åtkomsten av kommersiella barnpornografiska Internetsidor. Som ett första steg startade vi en hotline för att ta emot tips från allmänheten om misstänkt barnpornografi på nätet. Tipsen vidarebefordras efter grovsortering till polisen för utredning. När polisen fastställt att det handlar om barnpornografi gör de ett urval av webbadresser som förs upp på en spärrlista. Listan skickas sedan till de bredbandsleverantörer som valt att ingå avtal med Rikskriminalpolisen om blockering på Internet.

Resultatet är att samtliga stora bredbandsleverantörer sedan år 2005 blockerar kommersiella barnpornografiska Internetsidor. Upp till 50 000 försök varje dygn att nå dessa sajter stoppas i Sverige. I mars 2008, då ECPAT:s hotline funnits i 3 år, hade totalt 42 183 tips inkommit. Ungefär 12 000 av tipsen vidarebefordrades till polisen.

De flesta tips som inkommit under år 2008 har liksom tidigare handlat om barnpornografiskt material. I stort sett samtliga tips har också varit anonyma. Det var en viktig orsak att starta ECPAT:s hotline eftersom många människor förmodligen skulle tveka att anmäla misstanke om barnpornografi direkt till polisen.

I syfte att marknadsföra ECPAT:s hotline deltog vi år 2008 för tredje året i rad som utställare på Internetdagarna, som är Sveriges största IT-mässa. Deltagandet gav möjlighet att sprida information till ungefär 500 deltagare om hotline-verksamheten. Vi lanserade också en arbetsplatspolicy mot barnpornografi på mässan. Intresset för montern var större än någonsin.

Vidare har en flyer om hotline distribuerats på TUR-mässan och Bok och biblioteksmässan i Göteborg. Affischen med tumregler om säkert chattande, som för några år sedan distribuerades till över 800 bibliotek runt om i Sverige, har kompletterats med webbadressen till ECPAT:s hotline i samband med årets nytryck.

Vi har även varit kontakt med tidskrifterna Computer Sweden och Dataföreningen för att få hjälp att nå ut till relevanta målgrupper.

Som en del av arbetet med ECPAT:s hotline har också ett stort antal frågor från allmänheten och journalister besvarats under året. Det stora antalet frågor som inkommit visar att vår hotline även ur detta perspektiv fyller en viktig funktion. En dialog har även förts med hotlines samarbetspartners: Telia-Sonera och Bredbandsbolaget. Vidare har en föreläsning hål-

lits för Bredbandsbolagets personal. Diskussioner med Rikskriminalpolisen har ägt rum två gånger under år 2008 för att diskutera rutiner etc.

I januari månad 2008 skrev vi en rapport till Internetfonden, som summerade trender och annan information. Syftet med rapporten var framför allt att understryka hur viktigt det bidrag som ECPAT fått från Internetfonden varit för att driva hotline-verksamheten. Det konstaterades i rapporten att den fyller en viktig funktion och är ett bra komplement till polisens egen tipsfunktion.

Fler beredda att tipsa om barnpornografi

Vi lät under år 2008 genomföra en undersökning via marknadsundersökningsföretaget YouGov Zapera AB. Uppdraget var identiskt med den Synovate/Temoundersökning som gjordes i februari 2005 men med ett nytt moment, nämligen att även ta reda på människors kännedom om ECPAT:s hotline. Av den nya undersökningen framkom att antalet personer som kommit i kontakt med misstänkt barnpornografiskt material var konstant dvs. ca 10 procent av den population som undersöktes. Det hade däremot skett en förskjutning av åldersgruppen från 30-39 åringar till 40-59 åringar. Det kan ha att göra med att nu även äldre personer i större utsträckning börjat använda Internet.

Undersökningen visade att de flesta personer som kommer i kontakt med barnpornografiskt material på Internet inte gör någonting åt det. Det har dock skett en minskning från 80 procent till 62 procent när det gäller personer som förblir inaktiva. Det var glädjande att 10 procent av respondenterna numera anmäler barnpornografiskt material till polisen. Fyra procent av respondenterna uppgav att de rapporterar till barnrättsorganisationer i årets undersökning, däribland till ECPAT.

På frågan om vad de skulle göra om de framledes kommer i kontakt med misstänkt barnpornografiskt material uppgav de flesta, vilket även var fallet år 2005, att de skulle anmäla till polisen. Andelen har emellertid ökat från 63 procent 2005 till 76 procent 2008. En tredjedel skulle, liksom 2005, anmäla till en barnrättsorganisation. Av dessa känner 68 procent till ECPAT:s hotline.

Ca 30 procent av de tillfrågade personerna hade kännedom om ECPAT:s hotline. Årets undersökning kommer att följas upp under år 2009 bl.a. för att undersöka kännedomen om ECPAT Hotline inom IT-sektorn.

Effektivare barnpornografibekämpning

Under många år har Rikskriminalpolisens grupp mot sexuella övergrepp och barnpornografi varit underbemannad. Det har medfört att ärenden blivit liggande och att möjligheten att ägna sig åt identifiering av offer har varit för liten. Under hösten 2006 beslutade Rikspolisstyrelsen att en del av utredningsarbetet skulle ske lokalt i de enskilda polisdistrikten för att minska trycket på den nationella gruppen.

Vi ansåg dock att det var viktigt att även den nationella gruppen förstärktes. Den ska, utöver utredningsarbete och identifiering av offer, även vara såväl nationell som internationell koordinator. Av den anledningen genomfördes ett upprop på vår hemsida under nyåret 2006/2007. En annonskampanj gjordes också i de största dagstidningarna med krav på mer personella resurser till Rikskriminalen. Uppropet samlade in över 26 000 namnunderskrifter.

Under år 2008 har målsättningen varit att följa upp bemanningssituationen på Rikskriminalens grupp mot sexuella övergrepp och barnpornografi. Vi har därför haft en kontinuerlig dialog med dem och chefen för IT-brottssektionen. Det kan

konstateras att situationen har blivit bättre. Vi anser emellertid att ytterligare personella resurser bör tillföras. Det har vi också understrukit i våra remissvar beträffande utredningarna SOU 2007:54, "Barnet i fokus – En skärpt lagstiftning mot barnpornografi" samt DS 2007:13, "Vuxnas kontakter med barn i sexuella syften". Vi kommer även fortsättningsvis att noga följa utvecklingen beträffande polisiära resurser i kampen mot barnpornografi.

ECPAT Sverige har under många år påpekat de brister som finns i den befintliga barnpornografilagstiftningen och verkat för en översyn. I samband med att en ny utredning tillsattes fick vi möjlighet att träffa utredaren för att ge vår syn på svagheter i lagstiftningen. I det efterföljande remissvaret till betänkandet av 2005 års barnpornografiutredning "Barnet i fokus - en skärpt lagstiftning mot barnpornografi" pekar vi på flera brister i förslaget. Vi anser att den föreslagna kriminaliseringen av s.k. kvalificerat tittande riskerar att bli verkningslös med förslagets nuvarande formulering. Vi anser också att barnpornografibrott borde flyttas till sexualbrottskapitlet i Brottsbalken för att tydliggöra att det rör sig om ett sexualbrott.

Vidare förespråkar vi en mer ändamålsenlig påföljdsbestämning, straffskärpning (eftersom dagsböter är den vanligaste påföljden) och att vård erbjuds per automatik till alla som döms för barnpornografibrott. Det ska också vara möjligt att döma en svensk medborgare eller person med hemvist i Sverige i svensk domstol för barnpornografibrott begånget i ett land där det inte betraktas som ett brott.

Ytterligare ett krav som lyftes fram var ökade resurser till polisens grupp mot sexuella övergrepp mot barn och barnpornografi, ökade kunskapsinsatser inom rättsväsendet med fokus på att belysa barnpornografibrott utifrån ett internationellt perspektiv och dess kopplingar till både människohandel och barnsexturism. Under år 2009 kommer vi att följa upp den kommande propositionen beträffande barnpornografi.

Under året har vår informationsskrift om barnpornografi distribuerats i 2 200 exemplar. Skriften är även tillgänglig via hemsidan och har under året laddats ner 1 093 gånger.

Människohandel

Under år 2008 har arbetet mot människohandel fortsatt. Det gäller främst att åstadkomma bättre skyddsrutiner för barn som anländer utan anhöriga och därmed är mycket utsatta. ECPAT Sverige driver även ett arbete mot människohandel tillsammans med några färjerederier och det arbetet kommer att fortsätta.

Den 3 juni 2008 träffade vi migrationsminister Tobias Billström för att diskutera barn i migrationsprocessen, som befinner sig i riskzonen för att dras in i sexhandel. Utöver barn som kommer ensamma till Sverige som asylsökande och som får stor medial uppmärksamhet, finns det andra barn i riskzonen för exploatering, exempelvis barn som kommer in på andra barns pass, s.k. look alike-pass, samt senkommande barn som anländer efter familjen. Vid mötet med Tobias Billström underströk vi vikten av att familjer utreds innan barn placeras i familjehem eftersom det blir svårare att upptäcka eventuella missförhållanden efter placeringen. Även vikten av utbildning om människohandel underströks. Vid mötet överlämnades också ett förslag till åtgärder som Tobias Billström lovade att följa upp.

ECPAT har även träffat handläggare av migrationsfrågor på socialdepartementet och justitiedepartementet. De har informerat om problematiken med människohandel och hur riskbilden kan se ut. Som ett resultat av detta möte blev en representant för ECPAT under år 2008 invald som ledamot i migrationsministerns Barnråd.

Den 5 juni 2008 träffade vi Migrationsverkets generaldirektör Dan Eliasson. Syftet var att följa upp ett tidigare möte där vi tagit upp ett antal frågeställningar och presenterat rekommendationer beträffande barn i migrationsärenden, som befinner sig i riskzonen för sexuell exploatering. Under mötet kunde vi konstatera att framsteg gjorts. Inte minst har Migrationsverket vidtagit åtgärder för att skaffa sig en bättre bild av situa-

tionen och hur man kan förbättra sina rutiner. Migrationsverket har särskilt granskat rutiner kring s.k. senkommande barn, som anländer till Sverige efter sina vårdnadshavare (asyl- eller anknytningsärenden).

ECPAT och Migrationsverket kommer fortsättningsvis att träffas ett par gånger per år för fortsatta diskussioner. Representanter för ECPAT var även inbjudna att hålla en föreläsning för Migrationsverkets personal i november 2008. På grund av Världskongressen i Rio de Janeiro kunde vi tyvärr inte delta. En sådan utbildningsinsats planeras i stället år 2009. Emellertid höll vi ett seminarium den 26 augusti 2008 för Migrationsverkets personal vid mottagningsenheten i Solna. Föreläsningen fokuserade på barns utsatthet och möjligheten att analysera risksituationer med koppling till barnsexhandel.

Den 5 mars 2008 ägde ett möte rum mellan ECPAT och statsrådet Nyamko Sabuni om regeringens handlingsplan mot människohandel och barnprostitution. Vi framförde synpunkter på flera områden, t.ex. att domare som dömer i människohandelsärenden bör vara specialutbildade för att förstå brottsofferproblematiken och hur barn som varit utsatta för denna typ av exploatering reagerar i olika situationer. ECPAT var utöver UNICEF, som också deltog i mötet, den enda organisation som tog upp barnperspektivet trots att en stor del av offren i människohandelsärenden är barn och ungdomar. ECPAT inkom också med en skriftlig inlägga inför regeringens handlingsplan.

Fotograf: Barbro Paulsson

ECPAT Sverige utbildar personal på Stena Line

Färjorna över Östersjön är fortfarande det vanligaste sättet att föra offer för människohandel till Sverige österifrån. Under flera år har vi försökt få med färjerederierna i ett samarbete mot människohandel. År 2006 inleddes ett informations- och utbildningssamarbete med Stena Line.

I maj 2008 genomförde vi två utbildningar för besättning och bokningspersonal vid Stena Line i Karlskrona. Syftet med utbildningarna var att uppmärksamma personalen och informera hur de kan bidra till att försvåra verksamheten med människohandel. Sveriges Radio Blekinge var med vid den första utbildningen och intervjuade deltagare.

Vid det andra utbildningstillfället gavs även en föreläsning i Stadshuset i Ronneby. Föreläsningen skedde på inbjudan av "Cooperation against Trafficking for Sexual Purposes in South East Baltic" (CATSEB). Det är ett samarbetsprojekt mellan Polen, Litauen och Lettland. I Sverige representeras projektet av en lokal nätverksgrupp bestående av representanter från Karlshamn och Karlskrona kommuner, länsstyrelsen, tullverket, polisen, Migrationsverket, åklagare och kvinnojourer. En utvärdering av samarbetet ska ske under år 2009.

Remissvar, föreläsningar och möten

Med anledning av utredningen "Människohandel och barnäktenskap" (SOU 2008:41) gav ECPAT ett remissvar. I det föreslog vi bl.a. att ett särskilt lagrum ska inrättas gällande handel med barn, att kravet på dubbel straffbarhet ska tas bort och att en straffskärpning ska införas. Vidare betonades att alla barn under 18 år ska omfattas av förbudet mot barnäktenskap - även barn mellan 16-18 år - och att fler personer än vårdnadshavarna ska kunna dömas för medverkan till barnäktenskap.

Vi hade under 2008 ett möte med Ungdomsstyrelsen som fått i uppdrag att kartlägga omfattningen av arrangerade barnäktenskap i Sverige. Syftet med mötet var att informera om barnsexhandel ur ett internationellt perspektiv, liksom om arrangerade barnäktenskap ur ett kommersiellt sexuellt perspektiv och hur det ibland kan betraktas som barnsexhandel.

På inbjudan av Vårdförbundet föreläste vi i september 2008 på "European Social Forum" i Malmö om människohandel. Föreläsningen fokuserade på kopplingen mellan männis-

kohandel, barnpornografi och barnsexturism. Bland talarna kan nämnas kriminalinspektör Kajsa Wahlberg på Rikskriminalpolisen och professor Sven-Axel Månsson.

ECPAT har bidragit innehållsmässigt till en omfattande rapport från EU:s "Fundamental Rights Agency" beträffande människohandel med barn i Sverige. Rapporten har skickats ut till samtliga medlemsländer och syftar till att kartlägga situationen på området i Europa. Den svenska rapporten har gjorts i samarbete med Uppsala Universitet.

Under år 2008 har vi besökt Rikskriminalpolisens grupp som arbetar med människohandelsfrågor i Sverige.

I april 2008 höll vi en föreläsning om människohandel i samband med en utställning på Västmanlands Länsmuseum.

Under året har ECPAT:s informationskrift om människohandel distribuerats i 1 500 exemplar. Den är även tillgänglig via hemsidan och har under året laddats ner 1 293 gånger.

Övergripande arbete mot barnsexhandel

År 2008 har bjudit på en mängd aktiviteter för ECPAT:s del. Det gäller t.ex. utbildning av poliser och nämndemän, kontakter med regering och riksdag, ett riksdagsseminarium, författande av en faktabok om barnsexhandel, deltagande i mediedebatten m.m. Stora ansträngningar har lagts ned på att få ökade resurser till rättsväsendet för bekämpning av barnsexhandel.

En av årets största händelser var den tredje "Världskongressen mot sexuell exploatering av barn" som ägde rum i Rio de Janeiro den 25-28 november 2008. De två tidigare världskongresserna i Stockholm år 1996 och i Yokohama år 2001 har varit de i särklass viktigaste internationella forumen för samarbetet mot barnsexhandel. Där har de specifikt komplexa kommersiella aspekterna belysts i ett expertperspektiv. Där har även de senaste rönen vad gäller barnsexturism, barnpornografi och människohandel med barn kunnat presenteras. Slutdeklarationerna från kongresserna har därigenom även blivit vägledande för ländernas arbete mot dessa brottsområden.

Beklagligt nog hade kongressen i Rio de Janeiro föregåtts av ett beslut att bredda det tematiska innehållet till att omfatta alla former av sexuell utnyttjande av minderåriga barn. Resultatet blev ett tämligen utspätt innehåll där fokus och nya rön uteblev. Detta medförde i sin tur svårigheter att få till stånd ett gemensamt slutdokument. Fortfarande vid ingången av 2009 hade de berörda länderna ännu inte kunnat besluta om ett sådant slutdokument. Mot denna bakgrund kan den tredje Världskongressen tyvärr inte betraktas som annat än mindre lyckad.

På Världskongressen i Rio de Janeiro fanns regeringar, FN-organ och frivilligorganisationer samlade för att diskutera sexuell exploatering av barn.

ECPAT Sverige lade ner mycket tid och ansträngning inför världskongressen att synliggöra och informera om vad som utmärker den kommersiella sexuella exploateringen av barn och vad som skiljer den kommersiella handeln från andra former av sexuell utnyttjande av minderåriga. Det är de ekonomiska vinningarna, den organiserade brottsligheten, efterfrågans betydelse som drivkraft m.m. Vi var också mycket aktiva med att medverka i de regionala och tematiska möten som hölls inför världskongressen liksom i utarbetandet av flera skriftliga förslag till formuleringar av slutdokumentet. De formuleringar om sexhandel med barn, som slutdokumentet från Rio de Janeiro trots allt innehåller, är i stora stycken ett resultat av ECPAT Sveriges insatser.

Världskongressen i Rio de Janeiro invigdes med tal av Drottning Silvia och Brasiliens president Lula da Silva. I sitt tal påpekade Drottningen att vi ständigt måste vara ett steg före förövarna på Internet. Hon nämnde även de svenska Internetleverantörer som blockerar barnpornografiska Internetsidor. Dessutom tog hon upp det nya samarbetet mellan ECPAT, Rikskriminalpolisens barnpornografigrupp och delar av bankväsendet för att störa och hindra transaktioner för köp av barnpornografi på Internet. Hon påpekade att ytterligare åtgärder bör riktas mot dem som efterfrågar sexuella tjänster av barn. Hon avslutade talet med orden:

"Att förneka, blunda eller passivt se på är att bidra till den pågående slavhandeln som tar sig uttryck i barnpornografi, barnsexturism och människohandel med barn för sexuella ändamål".

Vi genomförde totalt fem workshops under världskongressen och agerade rapportör i ytterligare en. Därutöver medverkade vi i möten med övriga ECPAT Europa-representationer. Ett möte ägde också rum med socialminister Göran Hägglund och hans medarbetare, som också deltog i kongressen. Diskussionerna rörde ECPAT Sveriges önskemål om ett svenskt regeringsinitiativ på temat barnsexturism under det kommande svenska ordförandeskapet i EU år 2009. På världskongressen i Rio de Janeiro deltog 3 400 personer och 137 länder var representerade.

Under perioden fram till världskongressen i Rio de Janeiro bedrevs ett intensivt arbete med att öka massmedias

FAKTARUTA – första och andra Världskongressen

Den 23-27 augusti 1996 hölls den första "Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn" (barnsexhandel) i Stockholm. Representanter för 122 regeringar, FN och närmare 100 frivilligorganisationer samt experter inom olika områden deltog. Initiativtagare till kongressen var ECPAT Sverige och som värd stod den svenska regeringen. Samtliga deltagande stater skrev under "Stockholm Declaration and Agenda for Action" och förband sig därigenom att förbjuda all form av barnsexhandel, skydda barnen och bestraffa förövarna.

Den andra "Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn" ägde rum i Japan den 17-20 december 2001. Förutom representanter för 136 regeringar fanns 3 050 deltagare på plats i Yokohama. Den svenska regeringsdelegationen leddes av barnminister Ingela Thalén. Drottning Silvia och den japanska prinsessan Takamado höll öppningsanföranden. Kongressen bekräftade de åtaganden som gjorts vid den första världskongressen. Idag har 161 länder skrivit under "Stockholm Declaration and Agenda for Action".

intresse för kongressen. Pressmeddelanden skickades ut, bloggen skrev om den kommande kongressen, redaktioner kontaktades, enskilda journalister vidtalades etc. Det resulterade i att en TT-text publicerades på Aftonbladets webbsida. Dessutom gjordes ett inslag om kongressen i TV4:s nyheter och det skrevs en artikel i tidningen Arbetaren.

Den 29 november, i anknäring till Världskongressen, höll ECPAT Internationals General Assembly, dvs årsmöte för hela ECPAT-nätverket, på plats i Rio de Janeiro. Nätverket består idag av 84 ECPAT-organisationer. ECPAT Sveriges ordförande Thomas Bodström och generalsekreterare Helena Karlén representerade Sverige. En gemensam medlemsmotion från Frankrike, Italien och Sverige drogs ofrivilligt tillbaka men kommer att behandlas av den nyvalda styrelsen.

Europeiska ECPAT-organisationer träffar den svenska regeringsdelegationen under den pågående Världskongressen i Rio de Janeiro. Syftet var att diskutera Sveriges ordförandeskap i EU och möjligheten att lyfta frågan om barnsexturism.

ECPAT utbildar jurister

Kunskapen om barnsexhandel är generellt sett låg inom rättsväsendet. Vi har därför utbildat juridikstudenter, nämndemän och domare. Målet är att det ska finnas obligatoriska utbildningsmoment om barnsexhandel på bl.a. polisens och juristutbildningens grundutbildningar.

Under år 2008 har vi därför åter genomfört ett seminarium för juridikstudenter i samarbete med "European Law Students' Association" (ELSA). Utbildningen tillsammans med ELSA genomfördes för femte året i rad. Temat handlade i år om organiserad brottslighet kopplad till barnsexhandel. Samtliga Sveriges universitet (juridiska fakulteter) var representerade: Stockholm, Umeå, Uppsala, Örebro, Göteborg och Lund. Utbildningen pågick i fyra intensiva dagar och ett 70-tal studenter deltog. Bland annat deltog följande föreläsare: Biträdande rikskriminalchef Christer Ekberg, Björn Sellström och Kajsa Wahlberg från Rikskriminalpolisens barnpornografigrupp respektive människohandelsgrupp, ECPAT:s rådsledamot Bengt Söderström (även enhetschef vid BUP-Vasa) och psykolog Hanna Harnesk, Skogomeanstalten.

Regeringen representerades av Magnus Graner, statssekreterare på justitiedepartementet och Joakim Pettersson, politiskt sakkunnig till socialminister Göran Hägglund. Mira Naumanen, t.f. enhetschef på Finansinspektionen talade om hur den organiserade brottsligheten tvättar pengar. Anders From, säkerhetschef på Skandiabanken, redogjorde för bankens kommande arbete mot penningtvätt kopplat till barnsexhandel. En representant för Lotus Travel, ett av de reseföretag som skrivit under Uppförandekoden för researrangörer mot barnsexhandel, informerade om företagets arbete mot barnsexturism i Kina.

Christian Diesen, styrelseledamot i ECPAT Sverige och professor i processrätt, höll också en föreläsning om svårigheter när det gäller den rättsliga tillämpningen av lagstiftningen beträffande barnsexhandel. Avslutningsvis höll ECPAT:s ordförande Thomas Bodström ett anförande om organiserad brottslighet kopplat till barnpornografi och barnsexturism.

Utbildning av 120 nämndemän

Som ytterligare ett led i att utbilda såväl blivande som redan verksamma domare genomfördes ett möte med Domstolsverkets utbildningsansvarige i början på december 2008. Mötet kommer att följas upp under våren 2009. Målet är att kunskap om barnsexhandel ska inkluderas i de obligatoriska utbildningsmomenten.

För att öka nämndemännens kunskap på området har ECPAT föreläst för nämndemannaföreningarna i Halmstad, Falkenberg och Varbergs samt Stockholm. Sammanlagt deltog 120 nämndemän i föreläsningarna. Vi informerade om människohandel, barnpornografi och vikten av adekvata påföljder.

Akademisk kurs om barnsexhandel

Under året har ett samarbete etablerats med Barnrättsakademien vid Örebro universitet, som kommer att ge en kurs motsvarande 7,5 poäng om barnsexhandel med start våren 2010. Kursen syftar precis som de tidigare ELSA-utbildningarna till att ge grundläggande kunskap om barnsexhandel ur både ett nationellt och internationellt perspektiv, belysa orsaker och drivkrafter och lyfta fram offer- och förövarperspektivet.

Ny bok om barnsexhandel

Under årets lopp har ECPAT saknat att kunna erbjuda intresserade personer en bok med övergripande kunskap om barnsex-

Thomas Bodström talade under ett seminarium tillsammans med Jure Förlag på bokmässan i Göteborg.

handel. Av denna anledning har vi under år 2008 skrivit en bok som kommer att ges ut av Jure förlag. Syftet med boken är ge grundläggande kunskaper om barnsexhandel.

Boken riktar sig både till personer som direkt berörs i sitt dagliga arbete men också till personer som vill ta sitt ansvar för barns rättigheter i samhället. I samband med bokmässan i Göteborg höll vi ett seminarium tillsammans med Jure förlag. Thomas Bodström och Helena Karlén talade. Boken kommer att tryckas under år 2009.

Ny handlingsplan

I december år 2007 presenterade den svenska regeringen sin nya handlingsplan mot sexuell exploatering av barn. Handlingsplanen var den tredje uppdaterade versionen. Beslutet att regeringar skulle ta fram handlingsplaner mot sexuell exploatering av barn fattades vid den första Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn år 1996.

ECPAT välkomnar handlingsplanens syfte och regeringens mål som är följande:

- inga barn i Sverige ska utsättas för sexuell exploatering.
- inga barn i andra länder ska utsättas för sexuell exploatering av medborgare från Sverige.
- barn som blir föremål för sexuell exploatering ska få det stöd och den hjälp de behöver.
- Sverige ska bidra till ett effektivt internationellt samarbete beträffande sexuell exploatering av barn.

ECPAT välkomnar också att sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande, s.k. barnsexturism, därmed införts som ett ansvarsområde. Dock har handlingsplanen från 2007 efter beslut från socialdepartementet tagit bort ordet "kommersiell", vilket ECPAT starkt beklagar. Eftersom den kommersiella aspekten är det som avgränsar frågan, och därmed åtgärderna, från all form av sexuell exploatering av barn försökte ECPAT att få socialdepartementet att återinföra "kommersiell", dock utan resultat.

Handlingsplanen innehåller tio nya åtgärder. Vi har under år 2008 hjälpt socialdepartementet med information och kontakter för att genomföra dessa. Särskild vikt har lagts vid en

av de angivna åtgärderna, nämligen att sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande skulle tas upp på dagordningen vid det svenska ordförandeskapet i Europeiska rådets ministerkommitté (maj – november 2008). Detta skedde emellertid inte. Vi bjöd även in representanter för socialdepartementet att presentera handlingsplanen vid ett utbildningstillfälle i mars 2008 men ingen hade möjlighet att närvara.

Alternativrapport till FN:s Barnrättskommitté

Vart femte år ska varje stat som har skrivit under Barnkonventionen lämna in en rapport om hur de lever upp till konventionens artiklar och åtaganden. FN:s Barnrättskommitté granskar denna rapport och ger kritik och rekommendationer. Frivilligorganisationer har en möjlighet att komma med alternativa rapporter, s.k. skuggrapporter. Dessa skuggrapporter spelar en viktig roll i FN:s arbete att skapa sig en bild av hur länderna lever upp till sina åtagandena enligt Barnkonventionen.

ECPAT utarbetade en sådan rapport vid den förra granskningen av Sverige. FN:s Barnrättskommitté tog till sig flera av rekommendationerna och uppmärksammade vår kritik av den svenska regeringen. Sveriges regering lämnade in sin fjärde rapport år 2007 och ytterligare en alternativrapport lämnades in av ECPAT till FN under hösten 2008. Vi kommer under våren 2009 att delta i en förberedande session med andra svenska frivilligorganisationer för att diskutera alternativrapporten och ge FN en övergripande bild av situationen med barns rättigheter i Sverige.

Vår senaste rapport fokuserar främst på svenskar som begår sexuella övergrepp utomlands i samband med resande s.k. barnsexturism, vad gäller att den svenska regeringen inte vidtar lämpliga åtgärder mot detta. Rapporten fokuserar också på de låga straff som utdöms i Sverige för sexköp av minderåriga, människohandelsoffer och barnpornografibrott. Rapporten behandlar också uppmärksammade barn i riskzonen för exploatering.

Ny standard för socialt ansvarstagande – ISO 26000

ISO 26000 kommer att bli en vägledande standard för socialt ansvarstagande. Det är världens största just nu pågåen-

de intressentbaserade process för att ta fram riktlinjer om vad socialt ansvar innebär. Det ska inte bli en certifierbar standard utan vara en vägledning för organisationer och företag som vill börja arbeta eller utveckla sitt arbete med socialt ansvarstagande. Standarden tas fram i en intressentbaserad expertgrupp med representanter för FN, fackföreningsrörelser, näringslivsorganisationer, företag, frivilligorganisationer, konsumentorganisationer, regeringar och myndigheter med flera.

Vi har under året deltagit i de flesta nationella och i samtliga internationella möten som handlat om ISO 26000. En person från ECPAT är invald att sitta som representant för alla internationella frivilligorganisationer i den mindre arbetsgrupp som reviderar standardtexten. Genom de sex intressentgrupperna, varav frivilligorganisationer s.k. NGO:s är en, och de nationella standardiseringsorganisationerna inkommer många tusentals expertkommentarer på standardförslagen.

Den mindre arbetsgruppen har träffats och diskuterat texten vid tre tillfällen under året. De tre arbetsmötena föregicks av intensiva förberedelser och diskussioner inom och mellan intressentgrupper och nationella arbetsgrupper. Det senaste mötet fokuserade särskilt på att sammanställa tusentals expertkommentarer.

Arbetet resulterade i att man vid det stora expertmötet i Santiago de Chile med drygt 400 experter från hela världen, slutligen kunde komma fram till en text som den större expertgruppen var enig om. Dokumentet kunde tas till nästa nivå som en "committee draft" istället för en "working draft". Det innebär i praktiken att man kommit ett steg närmare standardens formella antagande och publicering. Den förväntas vara klar år 2010.

I det internationella arbetet som NGO-representant driver ECPAT frågan om mänskliga rättigheter med särskilt fokus på barn. Inom den svenska standardorganisationen "Swedish Standards Institute" (SIS) har vi också varit aktiva. Det gäller dels i arbetet med själva standarden och dels i fråga om att ta fram svenska kommentarer till den. Dessutom när det gäller att informera om hur vi ser på frågan om barnsexhandel i relation till socialt ansvarstagande. I början av år 2008 hölls en särskild föreläsning på detta tema för den svenska gruppen.

Fortsättning på sida 22

ECPAT och Skandiabanken bildar

ECPAT Sverige har genom åren arbetat för att finna nya metoder i syfte att stoppa och störa spridningen av barnpornografi. År 2005 tog vi initiativ till blockering av barnpornografiska Internetsidor via Internetleverantörerna. Under år 2008 har ett nytt samarbete utvecklats och intensifierats för att skapa en "finanskoalition" mot barnpornografi. Målet är att försvåra betalningar för övergreppsbilder på barn.

Under en presskonferens i augusti berättade ECPAT, Skandiabanken och Rikskriminalpolisen om sitt nya samarbete mot barnpornografi.

Inspirerade av den amerikanska organisationen "Financial Coalition Against Child Pornography" (FCACP) har ECPAT inriktat sig på att finna metoder för att stoppa transaktioner för kommersiell barnpornografi på Internet. FCACP är ett unikt initiativ för att offentliga, ideella och privata krafter ska kunna arbeta tillsammans mot barnpornografi.

ECPAT har kännedom om den stora volymen av kommersiell barnpornografi som finns på nätet, bl.a. genom kontakter med polisen. Enligt Rikskriminalpolisen blockeras upp till 50 000 försök varje dygn av Internetleverantörer att nå Internetsidor med övergreppsbilder på barn, enbart i Sverige. Vi har därför inlett ett samarbete med Finansinspektionen, Skandiabanken och Svenska Bankföreningen eftersom de är viktiga aktörer i sammanhanget. Vi gjorde två föredragningar under hösten 2007 för Bankföreningens juristkommitté och säkerhetschefer.

Från år 2008 intensifierades och utökades samarbetet och kom även att inbegripa Rikskriminalpolisen, Finanspolisen, Visa och MasterCard. Finansaktörer kan påverka försäljningen av barnpornografi, vilket Visa och Mastercard har kunnat påvisa. De har arbetat aktivt under flera år för att stoppa missbruk av sina korttjänster, vilket har resulterat i att Internetsidor som tidigare tog betalt via kontokort för barnpornografi, tvingats att byta betalmetod.

Under våren 2008 tillfrågades Setterwalls advokatbyrå, som sedan många år varit knuten till ECPAT, om de ville göra en utredning beträffande de juridiska förutsättningarna att stoppa Internetbetalningar för barnpornografiskt material i Sverige. En motsvarande rapport, i vilken man studerat tio andra europeiska länder ur detta perspektiv, hade tidigare utarbetats av advokatfirman Allen & Overy i Bryssel. Setterwalls undersökning påbörjades under våren/försommaren 2008 och presenterades den 3 november 2008.

Vår dialog med Skandiabanken, Rikskriminalpolisens IT-brottssektion, Finanspolisen m.fl. fortsatte och ett

I november skrev Finansmarknadsminister Mats Odell och Skandiabankens vd Fredrik Sauter på DN Debatt varför bankerna borde ansluta sig till ECPAT:s och Skandiabankens samarbete.

finanskoalition mot barnpornografi

Rikskriminalpolisen om möjligheterna att stoppa transaktioner för barnpornografi.

flertal möten ägde rum. Till ett av mötena inbjöds chefen för den amerikanska finanskoalitionen FCACP. Hon delgav det svenska auditoriet sina erfarenheter och informerade om vilka metoder man använde i USA.

Samarbetet på området mellan ECPAT och Skandia fastställdes i ett formellt samarbetsavtal. Huvudsakligen går avtalet ut på att Skandia aktivt ska ta ställning mot barnsexhandel när man t.ex. upprättar leverantörskontrakt, liksom på en rad andra konkreta områden. All personal ska få utbildning på området. Samarbetsavtalet offentliggjordes på en presskonferens den 26 augusti 2008 där representanter för ECPAT, Skandia och även chefen för Rikskriminalpolisens IT-brottssektion deltog. Medverkade gjorde även den tidigare nämnda chefen för FCACP i USA. Hon informerade bl.a. om att det arbete som hennes organisation utfört medfört att priserna på barnpornografiskt material hade ökat drastiskt.

Efter presskonferensen skickades ett brev till samtliga berörda bank- och finansaktörer i Sverige med förslag om att etablera en svensk finanskoalition mot barnpornografi. Brevet innehöll även en inbjudan till ett gemensamt möte den 3 november 2008. Mötet ägde rum med deltagande av representanter från Svenska Bankföreningen, de fyra storbankerna samt några av de mindre bankerna. Alla uttryckte i försiktiga ordalag sin positiva syn på en sådan gemensam finanskoalition.

Samma dag som mötet publicerades en debattartikel av finansmarknadsminister Mats Odell och Skandiabankens vd Fredrik Sauter om att stoppa Internetbetalningar för barnpornografiskt material. Vid mötet den 3 november talade Mats Odells statssekreterare och uttryckte regeringens starka stöd för arbetet. Rikskriminalchefen Therese Mattsson deltog också i mötet liksom representanter för justitiedepartementet, finansinspektionen, finanspolisen och ekobrottsmyndigheten.

Innan årsskiftet 2008/2009 nåddes vi av beskedet att Skandiabanken hade börjat stoppa betalningar för kommersiell barnpornografi. Därmed hade vårt initiativ till ett bank- och finanssam-

”Vi är stolta över att få samarbeta med er och känner att det är en förmån.”

*– Fredrik Sauter,
VD Skandiabanken*

arbete med syfte att försvåra transaktioner för kriminella grupper som tar betalt för barnpornografi påbörjats. I februari 2009 offentliggjorde branschorganisationen Svenska Bankföreningen att de, med stöd av deras medlemmar i form av banker, ansluter sig till samarbetet. En finanskoalition med mål att minska inkomsterna för barnpornografi är därmed ett faktum.

Vi ser mycket positivt på en fortsättning av detta arbete. Särskilt positivt är att även EU-kommissionen började intressera sig för frågan kring årsskiftet 2007/2008. Vi deltog i ett möte i Bryssel under hösten 2008 där frågan diskuterades.

ECPAT har även föreläst om barnsexhandel i samband med Rikskriminalpolisens årliga nationella IT-konferens i december. I konferensen deltog poliser från samtliga polisdistrikt i landet som utreder barnpornografibrott lokalt. Vi höll där två egna seminarier för ett 50-tal poliser. Syftet med deltagandet var dels att sprida kunskap om barnsexhandel utifrån ett internationellt perspektiv och dels att berätta om de finansiella projekt som bedrivs internationellt för att stävja handeln med barnpornografiskt material. Vi informerade även om förberedelserna inför en kommande svensk finanskoalition.

Därutöver deltog vi i BRÅ:s årliga kriminologisymposium för att informera om möjligheten att stoppa och störa transaktioner beträffande barnpornografi. Utöver våra representanter deltog även Leila Ben Debba från FCACP. Hon informerade om hur den amerikanska finanskoalitionen arbetar. Även Rikskriminalpolisens IT-brottsrotel var representerad och informerade om blockering av barnpornografi på Internet. Leila Ben Debba och Helena Karlén intervjuades av BRÅ:s tidning Apropå.

Fortsättning från sida 19

I augusti 2008 hade vi möjlighet att träffa FN:s specielle representant för företag och mänskliga rättigheter, professor John Ruggie, Kennedy School of Government, Harvard University. Han har tagit fram flera rapporter som är av stor vikt när det gäller temat företagsansvar för mänskliga rättigheter. Han definierar vad företagsansvar är och föreslår ett ramverk för företagen som visar hur de ska ta sig an olika utmaningar på området. Vid mötet diskuterades arbetet mot barnsexhandel. Vi informerade professor Ruggie om sakfrågorna och särskilt om "Världskongressen mot sexuell exploatering av barn" som skulle äga rum senare under året i Rio de Janeiro. Företagsansvar (Corporate Social Responsibility) var en av dagordningspunkterna för Världskongressen.

ECPAT höll gemensamt med FN:s Global Compact, Kofi Annans initiativ för ett ökat socialt ansvarstagande inom näringslivet, en workshop vid Världskongressen i Rio de Janeiro i november 2008. Workshopen handlade om hur ISO 26000 kan användas som ett redskap för att motarbeta barnsexhandel och hur Global Compact kan underlätta och stödja företag i deras arbete mot barnsexhandel. Vid workshopen deltog också det multinationella oljeföretaget Petrobras, som gav exempel på sitt arbete mot människohandel.

Den 19 november 2008 deltog en representant för ECPAT som talare i en paneldebatt i Stockholm om ISO 26000. Mer än 100 företagschefer, som arbetar med socialt företagsansvar och miljöfrågor, deltog i debatten.

Riksdagsseminarium om barnsexhandel

Den 19 november 2008 arrangerade vi ett seminarium tillsammans med Riksdagens tvärpolitiska barngrupp. Riksdagsledamöter och företrädare för myndigheter och organisationer fick lära sig mer om barnsexturism och barnpornografi. Vi talade om den globala problematiken och dess omfattning medan Rikskriminalpolisens IT-brottssektion informerade om barnpornografi. Kriminalinspektör Björn Sellström konstaterade att termen "barnpornografi" är olycklig, mer korrekt vore "dokumenterade sexuella övergrepp på barn", vilket beskriver vad bilderna faktiskt handlar om.

Under seminariet presenterade Eva och Christian Diesen sin uppmärksammade rapport från Juridiska Institutionen, Stockholms Universitet. Den pekar bl.a. på hur rättssystemet

inte fungerar när det gäller övergrepp på barn utomlands. Trots möjligheten att dömas i Sverige för brott begångna i ett annat land drar rapportförfattarna slutsatsen att barnsexturister inte löper någon risk även om en anmälan görs. Sådana ärenden läggs slentrianmässigt ner. Hanna Harnesk, psykolog vid Skogomeanstalten, talade om bakomliggande orsaker till övergrepp och konsumtion av barnpornografi samt olika vårdformer för förövare. Alla var ense om att det är viktigt att markera brottens allvar genom att även lagföra svenska medborgare som begår övergrepp mot barn utomlands.

Bland talarna på riksdagsseminariet fanns Hanna Harnesk, psykolog vid Skogomeanstalten, som bl.a. berättade om vård av förövare.

Canon och Skandia antar ECPAT:s arbetsplatspolicy

Etik blir allt viktigare för företag, myndigheter och organisationer. För många företag vore det förödande att förknippas med barnsexturism, människohandel eller barnpornografi. En arbetsplatspolicy kan fylla en preventiv roll och hindra att tjänstledare blir till brottsredskap, eller att en anställds tjänstere-

sa går till barer eller andra platser där barn exploateras sexuellt.

Under året har företaget Canon påbörjat en process för att anta arbetsplatspolicyn. Som ett stort företag kommer processen att ta tid eftersom policyn måste förankras hos huvudkontoret i Amsterdam. Företaget har även publicerat en artikel i deras personaltidning som når 800 anställda. Utöver Canon har Skandia och Skandiabanken ingått ett långtgående avtal med ECPAT Sverige. I avtalet ingår även arbetsplatspolicyn.

I övrigt har vår verksamhet för att sprida arbetsplatspolicyn fokuserat på att nå ett stort antal företag och erbjuda seminarier om policyn. Dessa skulle kunna genomföras på distans vid datorn på arbetsplatsen. Ett gemensamt koncept har utarbetats tillsammans med företaget NetClean Technologies, genom vilket en arbetsplatspolicy kan fungera förebyggande samtidigt som NetCleans programvara mot barnpornografi aktivt stoppar barnpornografi i företagets nätverk. Trots att ett stort antal företag bjöds in i två omgångar var intresset dåligt varför seminarierna uteblev.

ECPAT har även försökt att intressera kommunerna för arbetspolicyn genom en debattartikel i tidningen Dagens Samhälle, som ges ut av Sveriges kommuner och landsting. Intervjuer har även gjorts med anställda i Södertälje kommun för att få kunskap om hur de arbetar med ECPAT:s arbetsplatspolicy.

ECPAT Sverige fick besök av Somaly Mam

Somaly Mam, den orädda och välkända profilen i arbetet mot barnsexhandeln i Kambodja, mottog 17 april den internationella utmärkelsen "Children's Prize for the Rights of the Child", barnens eget Nobelpris. Hon är grundare av organisationen AFESIP - Agir pour les femmes en situation précaire, och driver även ett av organisationens center i Phnom Penh som råddar, fritar och vårdar flickor i sexhandeln.

Somaly Mam är även före detta ordförande för ECPAT Kambodja och besökte därför ECPAT Sverige under vistelsen. Under besöket berättade hon bl.a. om deras verksamhet och situationen i Kambodja. Hon har även skrivit boken "De oskyldigas tystnad" om sina erfarenheter av att ha blivit såld till en bordell som barn.

Somaly Mam

Fokus på skolan

Under flera år har ECPAT verkat för att skolan ska lära ut om s.k. grooming – vuxnas kontakter med barn och ungdomar i sexuella syften via nätet. Den 22 april 2008 fördes därför en diskussion med representanter för Utbildningsdepartementet med fokus på regleringsbrevet. Departementet ansåg sig inte kunna göra något åt problemet. Enligt en BRÅ-rapport från år 2007 har nästan varannan 15-årig flicka blivit kontaktad på Internet av en vuxen i sexuella syften.

Vi har även skrivit remissvar till utredningen "Skolgång för barn som skall avvisas eller utvisas". Vi anser att alla barn har rätt till skolgång. För denna mycket utsatta grupp barn utgör skolan en möjlighet att komma i kontakt med vuxna och påtala eventuella missförhållanden. Dessutom har vuxna i skolan möjlighet att upptäcka om dessa barn av någon anledning far illa.

ECPAT deltar i Almedalsveckan

Under juli 2008 deltog ECPAT i Almedalsveckan på Gotland för andra året i rad. Vi deltog i seminarier tillsammans med Vårdförbundet och Kristdemokratiska kvinnoförbundet, föreläste om barnsexturism och berättade om arbetet med att ta fram en ny standard för socialt ansvarstagande. Aktiviteterna uppmärksammades av ETC och Wisby FM som gjorde en halvtimmes direktsänd intervju med ECPAT:s generalsekreterare.

Syftet med vistelsen var inte minst att kontakta riksdags-

ledamöter för att diskutera det svenska ordförandeskapet i EU. Ordförandeskapet innebär ett gyllene tillfälle att föra upp frågan om barnsexturism på europeisk nivå. Det är vår uppfattning att det är ett brottsområde som försumrats och där svenska och europeiska förövare löper liten risk att åtalas och dömas.

Merparten av de kontaktade ledamöterna uttryckte sig positivt till ett svenskt initiativ inom EU. En enkät redan från år 2006 visade att över 90 procent av riksdagsledamöterna anser att Sverige borde ta en ledande position inom EU för att bekämpa barnsexturism. Stödet från riksdagen finns alltså och förhoppningsvis också den politiska viljan hos regeringen.

Vi deltog också i en paneldebatt som arrangerades under veckan av SIS. Seminariet handlade om ISO 26000 standard om socialt ansvarstagande. Experter på området deltog i paneldebatten. Vi deltog som representant för frivilligsektorn. Seminariet var välbesökt och många åhörare ställde frågor.

Inspiration och Insikt

ECPAT har i många år hållit kurser kallade Inspiration och Insikt. Syftet är att ge redskap till personer som genom sin yrkesverksamhet kan bidra i arbetet mot barnsexhandel.

En kurs som gavs i februari 2008 behandlade alla aspekter av barnsexhandeln - särskilt svensk och internationell lagstiftning på området. Den gav även möjligheter att fördjupa sig i något av följande områden: Rättsväsendets utmaningar och arbete, barnsexhandel i Sverige idag och socialt ansvar för företag (corporate social responsibility). Målet är att de som går kurserna ska sprida kunskap om dessa frågor. Ett mål är också att deltagarna ska åta sig att upprätta och genomföra handlingsplaner. Deltagarna i kursen i februari kom från följande yrkesgrupper: poliser, nämndemän, socialtjänstemän och anställda i resebranschen. Samtliga deltagare i kursen uttryckte sig i kursutvärderingen mycket positivt om kursens innehåll.

Redovisningar av handlingsplaner till ECPAT har visat att kursdeltagare har spridit information om barnsexhandel vidare på många olika sätt. En del har skrivit artiklar, bloggat eller föreläst på arbetsplatser t.ex. inom resebranschen. Andra har spridit kunskap om barnsexhandel på sina arbetsplatser på temat socialt företagsansvar eller hållit föreläsningar i nämndemannaföreningar, hos socialtjänsten och hos poli-

sen. Nedan följer exempel på genomförda aktiviteter utifrån handlingsplanerna:

- Ett flertal utbildningar om barnsexturism hos TUI Nordic med totalt 1 350 deltagare.
- Utbildning om barnsexturism på Fritidsresors guideskola för 120 personer.
- Utbildning om barnsexturism hos Vingresor för nya chefer och för elever på deras guideskola med totalt 90 deltagare.
- Polisens barnpornografigrupp har lagt ut information om ECPAT och barnsexhandel på sin hemsida.
- Polisen i Motala spred information om barnsexhandel och om ECPAT:s verksamhet på en mängd olika sätt. Informationen nådde ca 300 tjänstemän inom Motala kommun, län, socialtjänst och frivilligsektorn.
- En bloggare skrev om barnsexturism och resebranschen. Bloggaren har fortsatt att skriva om främst barnpornografi men även om barnsexhandeln i övrigt på två olika bloggar, den ena med ca 1000 besökare och den andra med ca 200 besökare per dag.
- Arbetsplatspolicyn håller på att implementeras på Canon. Artikel i Canons personaltidning nådde ut till de 800 anställda.
- Företaget Buy-Aids' säljare har vidareutbildats kontinuerligt via de anställda på företaget som gått på ECPAT Sveriges kurser. De sprider informationen vidare vid försäljning av kontorsmaterial (10 procent av nettot går till ECPAT).

Många deltagare har också redovisat att de har spridit kunskap om barnsexhandeln i privata sammanhang.

Övriga föreläsningar och möten

I maj 2008 genomfördes en föreläsning om barnsexhandel för Sexualmedicinskt centrum vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Sexualmedicinskt centrum tar dels emot personer som riskerar att utveckla ett beteende som leder till sexualbrott, men även personer som redan begått sådana brott. Där arbetar specialistläkare, psykologer, psykoterapeuter, kuratorer och sjuksköterskor, och är det enda forumet i sitt slag i hela Sverige. Vi har även tidigare besökt Sexualmedicinskt centrum

för att lära mer om verksamheten och diskutera de straff som utdöms i förhållande till den vård som erbjuds. En slutsats är att fler sådana mottagningar behövs för att möta behovet av vård för personer som riskerar begå sexuella övergrepp på barn.

Den 1 september 2008 genomförde ECPAT för femte året i rad en halvdagsutbildning för socionomstudenter vid Internationella programmet, Linköpings universitet. Utbildningen föregicks av en visning av filmen Lilja 4-ever. Visningen följdes upp av livliga diskussioner. Det kan konstateras att studenterna i ökande omfattning skriver uppsatser just om barnsexhandel.

Vi har vidare föreläst om barnsexhandel utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv för det manliga nätverket Round Table. Syftet var att sprida kunskap och diskutera hur nätverket i sin tur kan arbeta för att motverka problemet. Bl.a. diskuterades vårt förslag till arbetsplatspolicy. Sammanlagt deltog ett 50-tal personer i föreläsningen.

Sedan ett antal år föreläser vi regelbundet en gång per termin vid Raoul Wallenbergsinstitutet vid Lunds Universitet, kursen Mänskliga rättigheter. År 2008 hölls föreläsningar för studenter under höst- och vårterminen om barns rättigheter och barnsexhandel.

Under året har ett möte hållits med Sidewalk Express, som tillhandahåller datorer på offentliga platser runt om i Sverige. Under mötet diskuterades ett ev. samarbete för att marknadsföra ECPAT:s hotline. Det beslutades att personal på Sidewalk Express skulle erhålla utbildning om barnsexhandel.

Genomslag i media

ECPAT bevakar nyhetsflödet om barnsexhandel nationellt och internationellt via en tjänst för nyhets- och omvärldsbevakning. Det finns också behov av att kunna se vilket genomslag pressmeddelanden, debattartiklar och mediala utspel får. Under året har t.ex. nyhetsrapporteringen om hur andra länder agerar mot barnsexturism och barnpornografi legat till grund för ny kunskap som använts i vårt arbete.

Förutom pressmeddelanden och debattartiklar håller vi årligen presskonferenser och deltar i intervjuer. Det huvudsakliga syftet är att föra ut information om ECPAT:s frågor, föreslå förändringar och framföra kritik. Under året har ECPAT intervjuats, citerats och omnämnts 564 gånger på etablera-

de mediasajter. Fem pressmeddelanden har publicerats och distribuerats. Dessa har lästs via Newsdesk, en tjänst för att nå journalister med pressinformation, fler än 1 462 gånger fram till början av februari 2009.

Vi har gett svar på en ledarartikel och en debattartikel i Expressen som var kritiska till vårt arbete. Debattartikeln angrep en tidigare redogörelse av ECPAT Sverige för sexhandeln i Phuket, Thailand. Vi bemötte kritiken och kunde samtidigt informera om barnsexhandel. Utöver dessa har två debattartiklar av ECPAT publicerats i Göteborgs-Posten och Dagens Samhälle. En tredje debattartikel skrevs tillsammans med fyra andra organisationer inom ramen för projektet Schyst Resande och handlade om socialt ansvar och behovet av att ta ett helhetsgrepp om resandets negativa påverkan.

Några exempel på uppmärksamhet i massmedia av ECPAT:s arbete:

I januari 2008 intervjuades ECPAT av SR Ekot mot bakgrund av att blockeringen av barnpornografiska Internetsidor, som vi tog initiativ till år 2005, skulle exporteras till andra länder inom EU. EU-kommissionen hade anslagit ca. 5 miljoner kronor för ändamålet. Förutom inslaget i Ekot publicerades nyheten på ungefär 60 nyhetssajter.

Den 4 september 2008 deltog ECPAT i TV4s morgonsändning tillsammans med Telia Sonera och justitieminister Beatrice Ask. En ny teknisk lösning från Göteborgsföretaget Net-Clean Technologies gör att underleverantörer till Telia Sonera erbjuds att blockera åtkomst till barnpornografiska Internetsidor helt gratis. Det gäller deras internationella kunder i form av telekom- och Internetoperatörer.

Den 10 november 2008 offentliggjordes Eva och Christian Diesens rapport "Sexualbrott utomlands med svensk anknytning". Rapporten pekar på allvarliga brister i rättssystemet där ärenden om svenskars sexualbrott mot barn utomlands summariskt läggs ner. Rapporten fick stort utrymme i SR Ekot. Under morgonsändningen deltog Helena Karlén i ett studiosamtal i SR P1 Morgon med justitieminister Beatrice Ask. Vidare intervjuades den förre överåklagaren Sven-Erik Alhem, som under 1990-talet drev åtal mot den s.k. 66-åringen, ett av de få fall i Sverige där en svensk person dömts för barnsexbrott

utomlands. Därutöver publicerades ett TT-meddelande på 44 nyhetssajter.

ECPAT höll en presskonferens tillsammans med Skandia-banken och Rikskriminalpolisen den 26 augusti 2008. Under presskonferensen offentliggjordes ett nytt samarbete för att försvåra transaktioner för barnpornografi med syftet att göra försäljning av övergreppsfoton och filmer olönsam. Nyheten publicerades på 42 nyhetssajter. Därutöver intervjuades ECPAT:s generalsekreterare av Radio Sweden, Sveriges Radios engelskspråkiga kanal, vilket resulterade i ett långt reportage.

I övrigt har vi medverkat i SR P1 Morgon för att diskutera strängare lagstiftning för barnpornografibrott, deltagit i studiosamtal i TV8 om barnsexturism, intervjuats av Kalla Fakta i TV 4, chattat med Expressens läsare m.m.

Ny webbsatsning

Hemsidan har fortsatt att spela en viktig roll för den externa kommunikationen. Under året har vi haft 80 405 besök och 210 013 sidvisningar. Det är en minskning från året innan då vi hade 137 356 besök och 373 441 sidvisningar. Minskningen kan förmodligen härledas till 2007 års kampanj för mer resurser till polisens barnpornografigrupp, som genererade osedvanligt mycket trafik till Internetsidan. Enbart under januari 2007 hade ECPAT nästan 39 000 besök då kampanjen pågick för fullt. Det bör också nämnas att vi sannolikt under tidigare år redovisat för höga besöksiffror på grund av att statistikverkygen då varit opålitliga.

En nyhet på webbområdet är den blogg vi lanserade i början av november 2008. Syftet är att få utrymme att kommentera händelser och skeenden i en mer informell ton. Fram till årsskiftet bestod arbetet i att öka antalet besökare till bloggen för att göra den till en naturlig knutpunkt för intresserade surfare.

ECPAT testar virtuella världar

ECPAT har satt som mål att testa olika metoder för att bedriva informationsspridning via nätet. Detta som ett mer tidseffektivt alternativ till traditionella föreläsningar som ofta innebär långa resor. Tanken är att kunna kombinera t.ex. film, ljud och text. Främst har Second Life varit i fokus, men till viss del används

fortfarande Moodle.

Second Life är en virtuell värld där tiotusentals personer är uppkopplade samtidigt varje dygn. Det är inte ett spel utan kan snarare liknas vid en communitysajt som Facebook men där man representeras av ett digitalt alter-ego, en datoranimerad man eller kvinna. Skillnaden jämfört med Facebook är att man inte enbart kan skriva meddelanden, visa bilder m.m. Man rör sig i en tredimensionell miljö där man kan lyssna på musik, delta i seminarier, bygga virtuella hus osv. Varje dygn bedrivs alltså en mängd aktiviteter, från dansklubbar till samlingsgrupper för personer som genomgår skilsmässa, allt arrangerat av "invånarna".

Om det skulle gå att bedriva en del föreläsningar och seminarier i virtuella världar skulle vi kunna spara tid och pengar. Istället för att resa till en ort kopplar deltagarna upp sig mot Second Life och ses i ECPAT:s virtuella kontor.

Även när vi inte finns uppkopplade finns information i det virtuella kontoret. Det går även att anmäla barnpornografi via vårt kontor i Second Life.

I november 2007 hölls invigningen av ECPAT:s virtuella kontor med tal av Thomas Bodström. Sång och musik kombinerades med virtuell champagne. Invigningen samlade ca 600 personer i form av digitala alter-egon. Under år 2008 har sex aktiviteter genomförts, bl.a. en filmvisning, ett litteraturseminarium om Majgull Axelssons bok Rosario är död, en fotoutställning med fotografen Lena Granefelts bilder från Thailand. Därutöver har samtal förts med enskilda personer som besökt vårt virtuella kontor.

Fotoutställning i Second Life på temat barnsexturism med bilder från Thailand av fotografen Lena Granefelt.

Visning av filmen *Children are Not For Sale* i Second Life med efterföljande diskussion.

Det kanske största värdet är att svenskar i Second Life har talat med varandra om ECPAT:s evenemang. Dessutom har tongivande Second Life-bloggare aktivt uppmärksammat de kommande evenemangen, spridit information via e-postlistor med flera tusen namn och efteråt på bloggarna kommenterat evenemangen. Bloggen "Jag heter Apmel" kommenterade t.ex. bloggaren "Pet-Girl Bergmans" tidigare inlägg om litteraturseminariet kring Majgull Axelssons bok på följande sätt:

"Som Tina skriver i sitt blogginlägg är det svårt att släppa intrycket från den inspelning med Majgull Axelsson som vi fick höra på ECPAT:s informationspaviljong i Second Life igår. Jag tror det visar på styrkan med det virtuella gränssnittet. Om man skulle lyssna på radion eller på en ljudbok sitter man där ensam med tankarna som snart översköjs av annat. I den virtuella världen satt vi tillsammans och ingen ville gå därifrån efteråt. Man ville fortsätta samtalet och förstärkte därmed effekten."

Pedagogiska Magasinet, som ges ut av Lärarförbundet, har också skrivit om ECPAT i Second Life.

Det största problemet är än så länge den relativt begränsade skara svenskar som finns i Second Life. Det beror delvis på

en relativt hög inlärningsströskel för den som loggar in för första gången. Skaparna Linden Labs arbetar dock hårt för att mala ner dessa trösklar. Längre fram ska användaren t.ex. kunna logga in via mobiltelefonen.

Sammantaget har arrangemangen varit uppskattade och fått uppmärksamhet även utanför Second Life. Antalet deltagare har dock varit färre än önskvärt och det är svårt att påvisa vad satsningen har fått för konkreta effekter.

Moodle

Under år 2008 har webbverktyget "Moodle" fortsatt att användas för uppföljning av ECPAT:s utbildningar. I "Moodle" har kursdeltagarna getts möjlighet att hämta information inför sina uppföljningsaktiviteter, att diskutera med kursledare och andra deltagare samt redovisa aktiviteter.

Skriftligt material

ECPAT erbjuder ett omfattande informationsmaterial. Informationen kan dels beställas via hemsidan, dels erhållas i samband med föreläsningar, mässor, seminarier och andra publika sammanhang. Under år 2008 har sex informationskrifter, som kan sägas vara grundsortimentet, distribuerats i 15 950 exemplar.

Möjlighet finns även att ladda ner information via ECPAT:s hemsida. Det är ett billigt och kostnadseffektivt sätt att sprida information. Under året har motsvarande sex skrifter laddats ner 6885 gånger. Utöver det har informationsmaterial om säkert surfande laddats ner 3915 gånger.

En artikel om barnsexturism skrevs av ECPAT för tidningen *Jordemodern*. Den går ut till alla medlemmar av Svenska Barnmorskeförbundet. Till tidningens prenumeranter hör även bibliotek, vårdhögskolor, kliniker och andra aktörer inom vården i Sverige och övriga Norden. Dessutom har även *Frimurarna* publicerat en artikel om barnsexturism i sin tidning.

Koordinering med ECPAT International inför Världskongressen

Under det år som förlöt mellan det formella beslutet av den brasilianska regeringen om värdskap för Världskongressen, och kongressens genomförande i november, pågick en omfattande korrespondens mellan ECPAT Sverige och ECPAT International. Detta gällde såväl deltagande i tematiska och regionala förmöten inför Rio de Janeiro, skriftliga förslag och andra synpunkter till de tematiska bakgrundsdocument som utarbetades inför kongressen, som deltagande och innehåll i workshops i Rio de Janeiro.

Den begränsade framförhållningen för planering, fundraising och genomförande av Världskongressen som stod till buds, medförde att ECPAT Internationals kontor var under starkt tryck. ECPAT Sverige erbjöd mot den bakgrunden finansiering för det bakgrundsdocument som behandlade Corporate Social Responsibility i relation till arbetet mot barnsexhandel.

Tillsammans med andra svenska barnrättsorganisationer var ECPAT Sverige även behjälplig med en bidragsansökan till socialdepartementet, som resulterade i anslag till barn- och ungdomsmedverkan i Världskongressen.

Två nya medlemsorganisationer

Årets mål har varit att rekrytera åtminstone ytterligare en medlemsorganisation. Dessutom ska ECPAT ha medverkat till att sprida information via organisationerna, t.ex. till deras medlemmar. I januari har därför två av ECPAT:s medlemsorganisationer, Frälsningsarmén och föreningen ISIS, publicerat en artikel om barnsexturism i Kambodja, författad av ECPAT Sverige. Ytterligare en medlemsorganisation, Riksföreningen för Folkmusik och Dans, har vid tre tillfällen under året publicerat kortare texter i sin medlemstidning.

Föreläsningar har vid tre tillfällen hållits för den nya medlemsorganisationen Farmaciförbundet. Det gäller dels en föreläsning i mars för förbundsstyrelsen och kanslipersonalen, och därefter i samband med deras förbunds möte. Ytterligare en föreläsning hölls i november för Stockholmsavdelningen.

Under Almedalsveckan var ECPAT inbjudna för att delta i seminarium tillsammans med två medlemsorganisationer, Vårdförbundet som är ny medlem för året och Kristdemokratiska Kvinnoförbundet. Vårdförbundets seminarium handlade om unga och sexuella övergrepp, medan Kristdemokratiska Kvinnoförbundets seminarium gav tillfälle att tala om barnsexturism.

Den 19 september föreläste ECPAT i Malmö på inbjudan av Vårdförbundet som arrangerade en temadag om sex- och människohandel. ECPAT talade om kopplingarna mellan människohandel, barnpornografi och barnsexturism. Bland övriga talare kan nämnas kriminalinspektör Kajsa Wahlberg på Rikskriminalpolisen och Sven-Axel Månsson, professor i socialt arbete.

I augusti bjöds ECPAT in av medlemsorganisationen Sveriges Kvinnojourers Riksförbund för att hålla ett föredrag på Trasdockans dag i Eskilstuna. Under två timmar

informerades publiken om barnsexhandel och vad som görs i Sverige för att stävja problemet. Därutöver har föreläsning även hållits för Unga Örnars avdelning i Sandviken i april.

ECPAT arrangerar årligen utbildningen Inspiration och Insikt. Syftet är att ge deltagarna insikt om barnsexhandel och inspirera till fortsatt handling. Kursdeltagare är främst personer som i sin yrkesutövning kan dra nytta av sådan kunskap eller på annat sätt påverka situationen. Medlemsorganisationerna har öronmärkta platser på utbildningen. Detta år deltog Svenska Scoutrådet.

ECPAT deltar även i Schyst Resande som är ett samarbetsprojekt mellan flera organisationer, däribland ECPAT:s medlemsorganisationer Svenska Kyrkan och Hotell- och Restaurang Facket. Projektet har drivit flera olika verksamheter relevanta för området barnsexhandel. Läs mer om projektet under kapitlet Barnsexturism.

Förnyad styrelse

På årsmötet valdes tre nya styrelseledamöter in i styrelsen och tillförde därmed erfarenheter och kompetens från resebranschen, IT-branschen samt en medlemsorganisation för barn och ungdomar. Styrelsen har under året bl.a. antagit nya kriterier för organisationsmedlemmar och diskuterat ECPAT Sveriges övergripande strategier för kommande treårsperiod.

En ledamot har aktivt drivit ECPAT:s frågor i riksdagen och en annan har föreläst på ECPAT:s fördjupningskurs om barnsexhandel. Tre ledamöter deltog i internationella förmöten inför Världskongressen mot barnsexhandel. Ordförande deltog på Världskongressen samt i en förberedelseresa till Thailand och ECPAT Internationals sekretariat i Bangkok. En ledamot genomförde på ECPAT:s uppdrag en uppmärksammas forskningsstudie om svenskars sexualbrott mot barn utomlands. En annan ledamot har representerat organisationen på möten med ECPAT:s nya bidragsgivare Forum Syd.

Rådets bidrag

Rådet består av fjorton personer, som tillför ECPAT Sverige viktig specialkompetens från olika samhällssektorer. Två råds möten har hållits, som bl.a. diskuterat hur ECPAT kan påverka bilden av organisationen i media samt hur resultaten från undersökningen om svenskars sexualbrott mot barn utomlands kan lyftas fram. Enskilda rådsledamöter har bidragit med sin kompetens i specifika frågor mellan rådsmötena.

Drottning Silvia på Världskongressen

ECPAT Sveriges beskyddare Drottning Silvia höll flera mycket viktiga anföranden under Världskongressen mot barnsexhandel i Rio de Janeiro, där hon bl.a. betonade näringslivet roll i bekämpandet av barnsexhandel. Drottningens engagemang och insatser under förberedelsearbetet var

ovärderliga för kongressens genomförande och Drottningens närvaro bidrog också till att kongressen uppmärksammades i media.

ECPAT-ambassadörer

Riksspelmannen Åsa Jinder och skådespelaren Kjell Bergqvist har liksom föregående år varit ECPAT:s ambassadörer.

Antalet stödmedlemmar ökar

Stödmedlemmarna hade vid årsskiftet ökat till 726 st, en ökning med 12 procent, och deras ekonomiska bidrag till ECPAT:s arbete uppgick till totalt 335 549 kr. Autogirohanteringen av stödmedlemsavgifter har flyttats över till ECPAT:s nya bankgiro 903-4349. Det innebar en del tekniska problem, men kommer att effektivisera autogirohanteringen framöver.

Ungdomsgruppen

Ungdomsdeltagande är viktigt vad gäller det preventiva arbetet mot barnsexhandel, eftersom barn och ungdomar har särskilt viktiga insikter och kunskaper om problematiken. Att unga spelar en betydande roll i arbetet mot den globala kommersiella sexuella exploateringen av barn, identifierades redan 1996 vid den första Världskongressen som hölls i Stockholm. ECPAT Sverige har sedan sin början samarbetat med unga människor som på olika sätt engagerat sig i sakfrågorna. Även på internationell nivå finns ett starkt ungdomsdeltagande inom ramen för ECPAT International. ECPAT Sverige når idag ungdomar genom sin ungdomsgrupp, som dels är ett redskap i den praktiska verksamheten för ECPAT Sveriges kansli, men också själva bestämmer sin agenda för aktiviteter.

ECPAT Sveriges ungdomsgrupp fick en nystart under hösten 2008. Många ungdomar hade hört av sig till ECPAT och kände att de ville engagera sig i arbetet mot barnsexhandel.

Ungdomsgruppen har under hösten träffats sex gånger för att skaffa sig ökad kunskap som ett första steg för att kunna göra förändring. Genom seminarier, diskussioner och film har de fördjupat sina kunskaper så att de kan sprida informationen bland ungdomar, och på andra sätt vara med och påverka.

Barnsexturism är det tema som ungdomsgruppen har valt att lägga mest fokus på. Mycket tid har därför lagts på att inhämta kunskap om ämnet. På Internationella Barndagen i oktober var gruppen ute och informerade om barnsexturism på några av Stockholms torg.

Ungdomsgruppen har varit med på en litteraturkväll i Second Life när ECPAT Sverige sände en föreläsning av Majgull Axelsson från sitt virtuella kontor. Därefter deltog de i en chatt-diskussion om barnsexturism, vilket är temat för Majgull Axelssons bok Rosario är död.

En av deltagarna i ungdomsgruppen har startat en ECPAT grupp på Facebook. Antalet medlemmar ökar successivt och

ger bl.a. möjlighet till informationsutskick. Det är ett bra forum för att sprida information.

På Barnkonventionens Dag den 20 november 2008 deltog den yngsta deltagaren i ungdomsgruppen vid en hearing med svenska regeringen, som anordnades av Nätverket för barnkonventionen. Diskussion och utfrågning skedde bl.a. med socialminister Göran Hägglund. ECPAT Sveriges ungdomsdeltagare ställde frågan om vad Sverige gör mot barnsexturism.

Ungdomsgruppen har under december börjat skriva artiklar för publicering i tidningar, både för att skapa debatt och för att skapa intresse för ungdomsgruppen.

Gymnasieelever och lärare hör ofta av sig till organisationen med frågor om material och föreläsare till skolan, inte sällan i samband med projektarbeten eller temadagar. Ungdomsgruppen planerar därför under det kommande året att sprida kunskap genom utåtriktad verksamhet delvis till skolor.

Internationellt Ungdomsarbete 2008

ECPAT Sverige har även haft en ungdomsrepresentant i ECPAT Internationals styrelse mellan åren 2005-2008, som även ingick i ECPAT International Child and Youth Advisory Committee. Under året bestod största delen av arbetet i att bygga nätverk och mobilisera det globala ungdomsdeltagandet inför Världskongressen i Brasilien.

Bland aktiviteterna kan nämnas att den svenska ungdomsrepresentanten deltog i hela den förberedande processen för Världskongressen, vilket innebar ett flertal resor till Brasilien och runt om i världen. Ungdomsrepresentanten hjälpte även till att organisera förberedande ungdomsmöten i Düsseldorf och Rio de Janeiro. 2008 lämnade hon sin plats i den internationella styrelsen.

ECPAT Sveriges ungdomsgrupp deltog på ett regionalt förberedande möte inför Världskongressen i Brasilien, med representanter från ECPAT-organisationer i både Väst- och Östeuropa. ECPAT Sveriges ungdomsrepresentant fick en bra inblick i hur samarbetet mellan de olika nationernas ungdomsgrupper fungerar och skapade kontakter för framtiden.

Vid ECPAT Internationals generalförsamling i november 2008 valdes en ny ungdomskommitté som ska sitta mellan 2008 – 2011 med två representanter från varje region. ECPAT Sveriges ungdomsgrupp kommer även i fortsättningen att vara engagerade i det internationella ungdomsnätverket. ECPAT Sverige har sedan flera år haft en ungdomsrepresentant i styrelsen.

Volontärverksamheten

Volontärer är personer som anmält sitt intresse att bistå ECPAT Sverige med extra arbetskraft. Dessa personer får information om vad vi kan behöva hjälp med i vår verksamhet, t.ex. vara en viktig resurs under arbetstoppar. En del av volontärerna är även stödmedlemmar.

Under 2008 fanns ca 280 volontärer tillgängliga. Av dessa har ett 30-tal hjälpt till t.ex. på Turism- och Resemässan (TUR) och Bok- och Biblioteksmässan. En del volontärer har hjälpt till under ECPAT:s utbildningsinsats för juriststuderande som årligen äger rum i samverkan med ELSA, European Law Students Association. Volontärer har också hjälpt till med vissa administrativa uppgifter på kansliet såsom utskick och organisering av ECPAT:s interna bibliotek.

En informationsdag för volontärer hölls i juni tillsammans med medlemsorganisationen Riksföreningen för Folkmusik och Dans på Stallet i Stockholm. De anställda på kansliet berättade om organisationens arbete mot barnsexhandel. Dagen var mycket uppskattad.

Nyrenoverade och större kanslilokaler

Vid årsskiftet 2007/08 renoverades kansliets lokaler. Golvslipning, målningsarbeten och installation av ny belysning och luftreningsystem genomfördes på hyresvärdens bekostnad. Hantverksarbetet hämmade under en period till viss del ECPAT:s verksamhet men resulterade istället i en trivsammare arbetsmiljö för personalen. I slutet av året erbjöds organisationen att disponera ytterligare ett arbetsrum i anslutning till befintliga lokaler. Erbjudandet var efterlängtat på grund av tidigare trångboddhet.

Rådsledamöter

Lars Adaktusson,
journalist, programledare
Majgull Axelsson,
författare
Monica Dahlström-Lannes,
f.d. sexualbrottsutredare
Johan Forsberg,
mediakonsult
Bengt Frih,
Brottsförebyggande Konsult AB
Mattias Goldmann,
projektledare Westander PR
Anita Gradin,
f.d. EU-kommissionär
Madeleine Leijonhufvud,
professor i straffrätt
Jan Lundin,
VD Rese- och Turistindustrin i Sverige, RTS
Anna-Lena Nilemar,
Kammaråklagare
Inger Nyström,
justitieråd
Karl-Åke Pettersson,
polisöverintendent
Alf Svensson,
riksdagsledamot
Bengt Söderström,
leg. psykolog & enhetschef Vasa BUP

Medlemsorganisationer

Farmaciförbundet
Frälsningsarméns Socialtjänst
Hotell- och Restaurang Facket
Intresseföreningen ISIS
IOGT-NTOs Juniorförbund
Kristdemokratiska Kvinnoförbundet
Kristdemokratiska Ungdomsförbundet
PLAN Sverige
PMU Interlife
Riksföreningen för Folkmusik och Dans
RSCI Riksorganisationen Stödcentrum mot Incest
SSU-förbundet
Svenska Barnläkarföreningen
Svenska Kyrkan
Svenska Kyrkans Unga
Svenska Missionskyrkan
Svenska Resebyråföreningen
Svenska Scoutrådet
Sveriges Kvinnojourers Riksförbund
Unga Örnars Riksförbund
Värdförbundet

Satsning på Världskongressen tack vare ECPAT:s kapital

Världskongressen mot barnsexhandel i Rio innebar en stor satsning för ECPAT Sverige både arbetsmässigt och ekonomiskt. Detta var möjligt tack vare ECPAT:s sparade reservkapital, eftersom det redan från början stod klart att årets intäkter inte skulle kunna täcka alla planerade insatser. Viktigt i sammanhanget är att ECPAT:s försiktiga placeringsstrategi inneburit att organisationens kapital inte reducerats av börsrasen. Istället låg det totala marknadsvärdet 5 procent över anskaffningsvärdet vid årsskiftet. En bunden bankplacering gav dessutom en räntekomst på 33 959 kr.

Mer än fördubblad sponsring från företag

Den sponsring till arbetet mot barnsexhandel som ECPAT mottagit från TeliaSonera, Bredbandsbolaget, Bonnierförlagen och de små och stora företag som medverkade i insamlingskampanjen Sveriges 100 schysstaste företag på www.100schysstaste.nu uppgick till 1 011 393 kr och innebar en ökning på 144 procent jämfört med 2007.

Bonnierförlagen sponsrade ECPAT:s arbete mot barnsexhandel med 70 000 kr från försäljningen av pocketupplagan av Katarina Wennstams "Smuts".

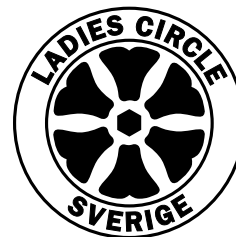

Mottagen aktieutdelning

Den nya möjligheten för aktieägare att skänka utdelningen skattefritt till ideella organisationer bidrog till att ECPAT från en enskild person erhöll hela 83 425 kr i utdelning. Från samma person erhöles dessutom ytterligare 100 000 kr i gåva.

Nytt samarbete med Ladies Circle Sverige

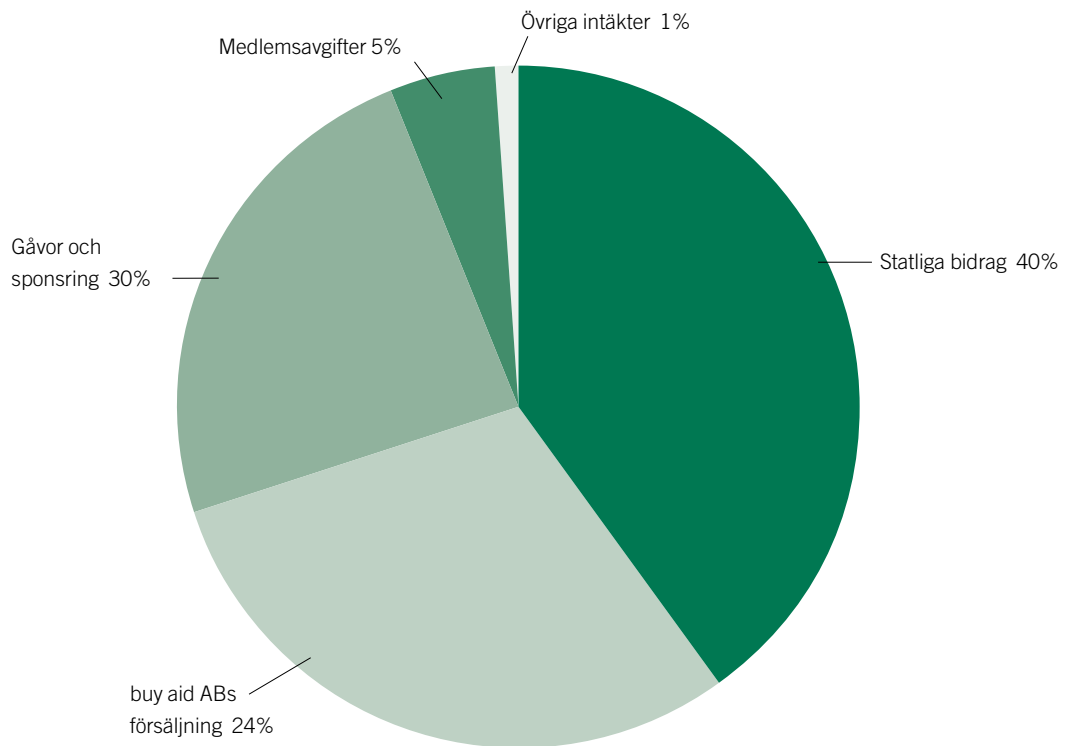
Under två år kommer Ladies Circle Sveriges 155 lokala klubbar att sprida information om och samla in pengar till arbetet mot barnsexhandel. Vid årsskiftet hade 54 758 kr kommit in från de första månadernas aktiviteter. Ladies Circle är en ideell och opolitisk förening, vars målsättning är att vidga medlemmarnas intressesfär, öka förståelsen för andra människors åsikter och levnadsvillkor samt medverka till internationell förståelse och vänskap.

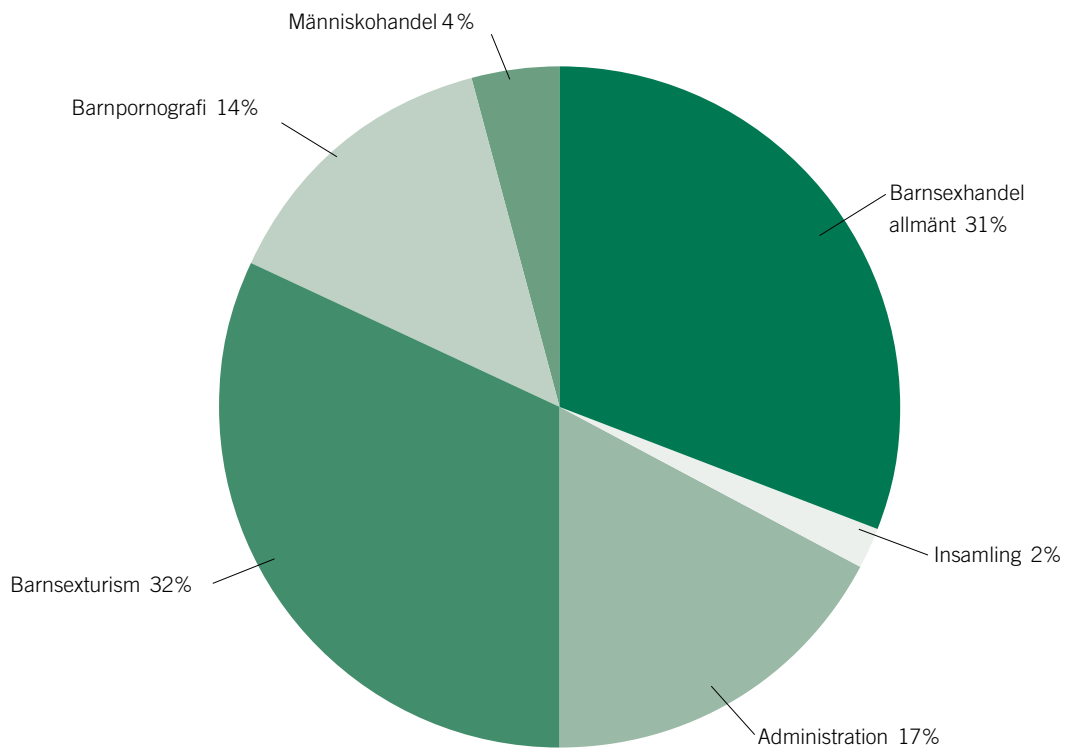
Alla insamlade tsunami-medel använda

De sista återstående medlen – 69 224 kr – från ECPAT Sveriges tsunami-insamling till P.E.A.C.E. (ECPAT Sri Lanka) har använts, bl.a. till verksamheter för yngre barn från drabbade familjer i byar vid kusten som fortfarande lever under svåra förhållanden. Verksamheten revideras av auktoriserad revisor i Sri Lanka. Läs mer om P.E.A.C.E. på www.peacesl.org.

Intäkter 2008

Kostnader 2008

Årsredovisning

ÅRSREDOVISNING 2008-01-01 – 2008-12-31
ECPAT Sverige

Organisationsnummer 802402-5499

Styrelsen och generalsekreteraren för ECPAT Sverige avger härmed följande årsredovisning.

INNEHÅLL

Förvaltningsberättelse	33
Resultaträkning – funktionsindelad	35
Balansräkning	36
Noter	37

Alla belopp redovisas i kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Information om verksamheten

ECPAT Sverige är en ideell förening vars ändamål är att genom informationsverksamhet, opinions- och påverkansarbete samt samverkan med andra parter bidra till att förebygga och stoppa alla former av barnsexhandel, dvs barnsexturism, barnpornografi och människohandel med minderåriga för sexuella syften. ECPAT Sverige är medlem i ECPAT Internationals globala nätverk av organisationer i över 80 länder. Som enda svenska organisation med fokus på samtliga delar av barnsexhandelsproblematiken gör ECPAT Sverige stor skillnad. Genom att tillhandahålla information och förslag på konkreta åtgärder samt genom att betona efterfrågans roll som drivkraft i barnsexhandeln, bidrar ECPAT till att olika svenska och internationella samhällsaktörer börjar agera inom sin verksamhetsfält för att motverka den globala barnsexindustrin.

Arbetet mot *barnsexturism* är fortsatt den del av barnsexhandeln som ECPAT prioriterar högst. Ett viktigt resultat är att polisen anslag ökade medel till arbete mot barnsexturism efter att en av ECPAT beställd forskarrapport identifierat allvarliga brister i lagföringen av svenska barnsexturister. Bristerna som rapporten redovisade spreds i en annonskampanj i fack- och dagspress som fick stor uppmärksamhet i media inkl. en radiodebatt i P1 Morgon mellan ECPAT:s generalsekreterare och justitieministern. ECPAT presenterades rapporten på ett riksdagsseminarium och uppvaktade dessutom justitieministern, socialministern och rikspolischefen. Samtliga stora researrangörer i Sverige har sedan tidigare undertecknat ECPAT:s uppförandekod mot barnsexturism och efter kritik från ECPAT om bristande information till resenärer och hotell har de under året tagit nya initiativ för att förbättra sitt arbete. På TUR-mässan, Nordens största resestämma, hade ECPAT:s monter ca 1 200 besökare och tillsammans med projektet Schyst Resande hölls ett seminarium för ca 200 turismstudenter. Näringsdepartementet har uppvaktats om att Sverige bör gå med i Världsturismorganisationen UNWTO och aktivt delta i deras arbetsgrupp mot barnsexturism. Dessutom har ett antal föreläsningar för olika målgrupper genomförts, annonsering har skett i resetidningar och på resewebbsidor och skriftligt informationsmaterial om barnsexturism har spridits till olika målgrupper.

Ett viktigt resultat av ECPAT:s nydanande arbete mot *barnpornografi* kom 27 februari 2009 när Bankföreningen offentliggjorde bildandet av en svensk finanskoalition mot barnpornografi. Under ett och ett halvt år hade då ECPAT verkat för att få banker, andra finansaktörer, polis och myndigheter att samarbeta för att stoppa betalningar för barnpornografi på Internet. Under 2008 slöts ett samarbetsavtal med Skandiabanken, som i samarbete med Rikskriminalpolisen började blockera kortbetalningar för barnpornografi. Samma dag som ett seminarium arrangerat av ECPAT och Skandiabanken uttryckte finansmarknadsministern regeringens starka stöd till arbetet i en debattartikel tillsammans med Skandiabankens chef. ECPAT har också samarbetat med USA-baserade Financial Coalition Against Child Pornography och vidareförmedlat och använt deras erfarenheter i den process som pågår inom EU för att bilda en europeisk finanskoalition. Som ett resultat av ECPAT Sveriges kontakter med ordföranden i det mellanstatliga Financial Action Task Force, som verkar mot penningtvätt och terrorismfinansiering, har en särskild arbetsgrupp inrättats som ska fokusera på penningströmmarna från handel med barnpornografi på Internet. Driften av ECPAT Hotline har fortsatt under året och under de tre år som den varit igång har över 40 000 tips om misstänkt barnpornografi mottagits, varav ca en tredjedel varit relevanta tips som vidarebefordrats till polisen.

Arbetet mot *människohandel med barn* har bl.a. bestått av uppvaktning av migrationsministern för att åstadkomma förbättrade skyddsrutiner för ensamkommande flyktingbarn. Vid ett möte med Migrationsverkets generaldirektör konstaterades att förbättringar skett som resultat av ECPAT:s föregående besök. Föreläsningar har genomförts för Stena Lines personal i Karlskrona för att informera om hur de kan bidra till att försvåra människohandel via färjorna. I samarbete med Uppsala universitet har ECPAT lämnat en rapport till EU:s Fundamental Rights Agency om människohandelssituationen i Sverige gällande barn.

I *det övergripande arbetet mot barnsexhandel* har en stor del varit arbetet inför, under och efter den tredje Världskongressen mot barnsexhandel, som hölls i Rio de Janeiro sista veckan i november. Till skillnad mot tidigare två kongresser, som fokuserat på den specifika problematiken kring kommersiellt sexuellt utnyttjande av barn, hade temat denna gång breddats till alla former av sexuellt utnyttjande av minderåriga. Genom deltagande på förberedelsemöten, input till bakgrunds- och slutdokument samt anföranden i fem workshops agerade ECPAT Sverige kraftfullt för att sätta fokus på efterfrågans betydelse och de kommersiella aspekterna. Av de skrivningar specifikt på temat sexhandel med barn som slutdokumentet från Världskongressen har, är de flesta ett resultat

av ECPAT Sveriges insatser. Övrigt arbete under året har bl.a. varit utbildning av poliser och nämndemän, ett riksdagsseminarium, författandet av en faktabok, fortsatt deltagande i det globala ISO-arbetet för en standard för socialt ansvarstagande, deltagande i Almedalsveckan, annonsering, utveckling av hemsidan www.ecpat.se och spridande av tryckt och digitalt informationsmaterial.

Mer detaljerad information om årets arbete återfinns i Verksamhetsberättelsen.

Finansiella instrument

ECPAT:s placeringspolicy betonar etiska kriterier och säkra placeringar. Tack vare detta har ECPAT:s totala placeringar ökat i värde trots börsrasen. Samtliga placeringar sker i värdepappersfonder, se not 5. ECPAT:s sparpolicy anger att organisationen ska ha ett eget kapital på minst ett halvt års verksamhetskostnader exkl ändamålskostnader och högst fem års verksamhetskostnader exkl ändamålskostnader.

Resultat och ställning

Både insamlade medel, statliga bidrag och de totala intäkterna har ökat jämfört med föregående år. Den enskilt största ökningen gäller sponsring från företag, som ökade med 144%. Årets stora satsning på arbete gällande Världskongressen och finanskoalitionen ledde ändå till ett underskott på 91 775 kr, vilket möjliggjordes tack vare det sparade kapitalet.

Nyckeltal	2008	2007	2006	2005	2004
Besök på hemsidan	80 405	137 356	-	-	-
Nyhets sajters publiceringar om ECPAT	564	740	440	442	-
Stödmedlemmar	726	649	618	521	437
Insamlade medel	3 981 278	3 563 406	4 893 781	6 418 471	5 096 006
Statliga bidrag	2 941 337	2 873 400	3 022 319	2 716 000	2 460 320
Ändamålskostnader	6 156 735	5 496 466	6 519 189	6 701 094	5 219 283
Andel verksamhetsintäkter som går till ändamålskostnader	81%	79%	79%	71%	66%
Medelantal anställda	7,5	7,3	7,0	7,5	5,8

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Förarbete, deltagande och efterarbete gällande den tredje Världskongressen mot barnsexhandel var den enskilt största insatsen under året både arbetsmässigt och ekonomiskt. Större delen av ECPAT:s kapitalplaceringar är i räntefonder vilket inneburit att ECPAT inte drabbats av börsrasen. Vid årsskiftet låg det totala marknadsvärdet på ECPAT:s kapitalplaceringar 5% över anskaffningsvärdet.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Ett viktigt resultat av ECPAT:s informations-, opinions- och påverkansarbete var när Svenska Bankföreningen den 27 februari 2009 offentliggjorde bildandet av en finanskoalition mot barnpornografi.

Medlemmar

ECPAT har tre olika medlemskategorier: organisationsmedlemmar, stödmedlemmar och enskilda medlemmar. Vid årsskiftet hade antalet organisationsmedlemmar ökat till 21, se Verksamhetsberättelsen. Farmaciförbundet och Vårdförbundet var nya för året, medan Caritas Sverige har lagts ner som organisation. Vid årsskiftet hade antalet stödmedlemmar ökat till 726 och antalet enskilda medlemmar till 37.

Förvaltning

Ordinarie årsmöte genomfördes 2008-04-29 med 27 röstberättigade enskilda medlemmar, varav 11 via fullmakt, samt röstberättigade representanter för 9 organisationsmedlemmar. Jennie Nordin omvaldes som styrelseledamot på två år och Sarah Philipson och Didrik von Seth nyvaldes som styrelseledamöter på två år. Till organisationsrepresentant på två år nyvaldes Fredrik Lundh, Unga Örnar. Till valberedningen omvaldes Karin Fagerholm (sammankallande), Charlotte Dahlhjelm och Carin Grundberg-Sandell (organisationsrepresentant) samt nyvaldes Rosita Rungrund och Louise Frisk (ungdomsrepresentant). Föreningens auktoriserade revisor Lennart Elftman omvaldes på ett år och Kristina Ringvall, auktoriserad revisor, nyvaldes som revisorssuppleant på ett år.

Styrelsen har hållit åtta protokollförda styrelsemöten, plus ett konstituerande möte. Ledamöterna har varit följande:

Thomas Bodström (justitieutskottets ordförande): Ordförande hela året. Deltagit på sju möten.

Christian Diesen (professor processrätt): Vice ordförande hela året. Deltagit på åtta möten.

Josephine Appelquist (jurist): Ledamot fram till årsmötet. Deltagit på två möten.

Monica Dahlström-Lannes (f.d. sexualbrottsutredare): Ledamot fram till årsmötet. Deltagit på tre möten.

Viveca Ernmark (Svenska Scoutrådet): Organisationsrepresentant hela året. Deltagit på sju möten.

Fredrik Lundh (Unga Örnar): Nyvald organisationsrepresentant. Deltagit på tre av fem möten efter årsmötet.

Jennie Nordin (präst Svenska kyrkan): Ledamot hela året. Deltagit på sex möten.

Sara Philipson (PLAN Sverige): Organisationsrepresentant fram till årsmötet. Deltagit på två möten.

Sarah Philipson (universitetslektor marknadsföring): Nyvald ledamot. Deltagit på fyra av fem möten efter årsmötet.

Carl-Göran Svedin (professor barn- och ungdomspsykiatri): Ledamot hela året. Deltagit på fem möten.

Didrik von Seth (VD reseföretag): Nyvald ledamot. Deltagit på samtliga fem möten efter årsmötet.

En ungdomsrepresentant har varit adjungerad till styrelsen under del av året.

En styrelseledamot har under del av året använt möjligheten att få ersättning för närvaro vid styrelsemöten.

Kansliet har under året bestått av generalsekreterare Helena Karlén plus 6,5 anställda: en jurist / hotlineansvarig, en jurist / ISO-ansvarig, en turism- / marknadsföringsansvarig, en pressekreterare, en ekonomiansvarig, en administratör / ungdoms- och volontärsansvarig samt en vikarierande hotlineansvarig på deltid halva året.

ECPAT har två 90-konton, PlusGiro 90 34 34-9 och bankgiro 903-4349.

Åsa Jinder och Kjell Bergqvist har fortsatt varit ECPAT:s ambassadörer och ECPAT:s expertråd har bestått av 14 personer från olika delar av samhället och med olika specialkompetenser, se Verksamhetsberättelsen. Två rådsmöten har genomförts med 4 respektive 6 närvarande rådsledamöter.

Hennes majestät Drottning Silvia har liksom tidigare året varit ECPAT Sveriges beskyddare.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår årsmötet följande disposition:

Balanserat kapital vid 2008 års början:	3 321 661 kr
Ändamålsbestämning Hotlineprojektet vid 2008 års början:	225 100 kr
Utnyttjat av ändamålsbestämda Hotlinemedel under året:	- 57 992 kr
Årets underskott belastar det balanserade kapitalet:	- 91 775 kr
Totalt eget kapital vid 2008 års slut:	3 396 994 kr

RESULTATRÄKNING

	Not	2008	2007
VERKSAMHETSINTÄKTER	2		
Medlemsavgifter		393 899	391 838
Insamlade medel		3 981 278	3 563 406
Statliga bidrag		2 941 337	2 873 400
Övriga intäkter		52 461	153 280
Summa verksamhetsintäkter		7 368 975	6 981 924
VERKSAMHETSKOSTNADER			
Arbete mot barnsexturism		-2 406 502	-2 377 230
Arbete mot barnpornografi		-1 082 050	-740 224
Arbete mot människohandel med barn		-328 563	-274 625
Övergripande arbete mot barnsexhandel		-2 339 620	-2 104 387
Summa ändamålskostnader		-6 156 735	-5 496 466
Insamlingskostnader		-129 099	-237 679
Administrationskostnader		-1 277 343	-1 285 982
Summa verksamhetskostnader		-7 563 177	-7 020 127
VERKSAMHETSRESULTAT		-194 202	-38 203
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper		0	2 096
Ränteutgifter och liknande resultatposter		44 435	13 774
Summa resultat finansiella investeringar		44 435	15 870
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-149 767	-22 333
ÅRETS RESULTAT		-149 767	-22 333
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	6		
Årets resultat enligt resultaträkningen		-149 767	-22 333
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel tidigare år		57 992	0
KVARSTÅENDE BELOPP FÖR ÅRET/ FÖRÄNDRING BALANSERAT KAPITAL		-91 775	-22 333

BALANSRÄKNING

	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	4	28 175	41 821
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	5	1 360 219	1 360 219
Summa anläggningstillgångar		1 388 394	1 402 040
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		23 372	0
Övriga fordringar		84 415	60 348
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		299 664	291 881
		407 451	352 229
Kassa och bank		2 127 276	2 304 935
Summa omsättningstillgångar		2 534 727	2 657 164
SUMMA TILLGÅNGAR		3 923 121	4 059 204
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	6		
Ändamålsbestämt Hotlineprojektet		167 108	225 100
Balanserat kapital		3 229 886	3 321 661
Summa eget kapital		3 396 994	3 546 761
KORTFRISTIGA SKULDER			
Leverantörsskulder		63 950	41 731
Ränteskuld till Sida		15 514	4 903
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		446 663	465 809
Summa kortfristiga skulder		526 127	512 443
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 923 121	4 059 204

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

ECPAT Sveriges redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar och FRILS, Frivilligorganisationernas Insamlingsråds, Styrande riktlinjer för årsredovisning (februari 2009). I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av SFI, Stiftelsen för Insamlingskontroll. Tillämpade principer är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits. Medlemsavgifter och insamlade medel från privatpersoner, företag och organisationer redovisas i den period då de inbetalas. Bidrag från Sida och liknande myndigheter intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, dvs att organisationen haft utgifter för ändamålet. Bidraget skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer. Andra bidrag än sådana som är till för att täcka ett ändamål, t.ex. administrationsbidrag, kvittas inte mot administrationskostnader utan intäktsförs och redovisas i not 2.

Kostnadsredovisning

Som ändamålskostnader räknas sådana kostnader som kan hänföras till organisationens uppdrag enligt stadgarna. Till ändamålskostnader räknas också en del av de gemensamma kostnaderna (samkostnaderna), som t.ex. del av kanslilöner, hyra och andra kanslikostnader. Samkostnaderna fördelas på de olika verksamhetsområdena enligt en fördelningsnyckel som är relaterad till hur stor del av arbetstiden personalen ägnar respektive verksamhetsområde. Som insamlingskostnader räknas kostnader för insamlingsarbete riktat mot befintliga givare och arbete med att söka nya givare. Hit räknas även de till insamlingskostnaderna fördelade samkostnaderna. Som administrationskostnader räknas de kostnader som behövs för att administrera organisationen. En rimligt stor och effektiv administration utgör en kvalitetsgaranti för ändamålsuppfyllelse och för gåvo- och bidragsgivare. Hit räknas t.ex. kostnader för styrelsemöten och delar av administrativa system samt de till administrationskostnaderna fördelade samkostnaderna.

Värdepapper

Långfristiga innehav värderas till anskaffningsvärdet. Om marknadsvärdet minskat och värdenedgången antas vara varaktigt görs nedskrivning.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda nyttjandeperioden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier inkl programvara 3 år

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Utländska valutor

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

NOT 2 VERKSAMHETSINTÄKTER

	2008	2007
Medlemsavgifter		
Stödmedlemmar och enskilda medlemmar	345 899	337 838
Medlemsorganisationer	48 000	54 000
	393 899	391 838
Insamlade medel		
Gåvor från enskilda personer	327 057	218 595
Gåvor från församlingar	253 808	193 535
Gåvor från organisationer	109 613	52 504
Gåvor från företag	141 999	167 555
Sponsring från företag	1 011 393	415 000
buy aid AB försäljning kontorsmateriel till företag (ECPAT får 10% av nettopriset)	1 826 223	2 096 803
Stiftelsen Frimurare Barnhuset i Stockholm	250 000	250 000
II-stiftelsens Internetfond	0	100 000
Axel F och Vilna Lindmarkers stiftelse	50 000	50 000
Sparare i Bancos Humanfond och HumanPension	11 185	19 414
	3 981 278	3 563 406
Av insamlade medel har allt utom 132 108 kr (165 746 kr 2007) insamlats via 90-konto		
Statliga bidrag		
Informationsbidrag Sida, varav administrationsbidrag 155 000 kr (157 840 kr 2007)	2 100 000	2 130 840
Verksamhetsbidrag Socialstyrelsen	750 000	650 000
Bidrag ISO-arbete SSR Konsumentråd	91 337	89 078
Resebidrag OSCE	0	3 482
	2 941 337	2 873 400

NOT 3 LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

	2008	2007
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	6 000	12 000
Generalsekreterare	485 168	477 480
Övriga anställda	2 199 167	2 004 103
Totala löner och ersättningar	2 690 335	2 493 583
Sociala kostnader	952 366	838 894
(varav särskild löneskatt pensionspremier)	(83 656)	(54 456)
Av särskild löneskatt avser 40 140 kr (25 662 kr 2007) generalsekreteraren.		

Se avsnittet Organisationsutveckling i Verksamhetsberättelsen för ideella insatser.

NOT 4 INVENTARIER

	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	242 619	215 283
Inköp	9 480	27 336
Försäljningar och uttrangeringar	-11 585	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	240 514	242 619
Ingående avskrivningar	200 798	174 929
Försäljningar och uttrangeringar	-11 585	0
Årets avskrivningar	23 126	25 869
Utgående ackumulerade avskrivningar	212 339	200 798
Utgående restvärde enligt plan	28 175	41 821

NOT 5 LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Totalt innehav i fonder		
Banco Humanfond	102 344	52 717
Banco Likviditetsfond	369 563	396 884
Alfred Berg Penningmarknadsfond	444 156	482 305
Alfred Berg Penningmarknadsfond Plus	444 156	491 088
	1 360 219	1 422 994
Ingående bokfört värde	1 360 219	1 358 123
Återföring nedskrivningar	0	2 096
Nedskrivningar	0	0
Utgående bokfört värde	1 360 219	1 360 219

NOT 6 EGET KAPITAL

	Ändamålsbestämt Hotline	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	225 100	3 321 661	3 546 761
Utnyttjande	-57 992	-	
Årets resultat		-91 775	
Utgående balans	167 108	3 229 886	3 396 994

NOT 7 MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2008		2007	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Sverige	7,5	1,0	7,3	1,0
Totalt	7,5	1,0	7,3	1,0
Totala årslöner under ett halvt prisbasbelopp som ej tagits med i statistiken	14 500 kr		2 142 kr	

NOT 8 AVGÅNGSVEDERLAG

Generalsekreterarens anställningsavtal löper till 2010-06-30. Om ECPAT ej förlänger avtalet utgår lön under sex månader, varvid generalsekreteraren står till organisationens förfogande. Detta gäller under förutsättning att generalsekreteraren inte har annan anställning under denna period. Vid deltidsanställning minskas ersättningen från ECPAT med motsvarande procent.

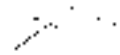
Stockholm 2009-03-16

Thomas Bodström Ordförande

Viveca Ernmark Svenska Scoutrådet

Jennie Nordin

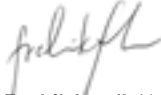
Carl-Göran Svedin

Helena Karlén Generalsekreterare

Christian Diesen Vice ordförande

Fredrik Lundh Unga Örnar

Sarah Philipson

Didrik von Seth

REVISIONSBERÄTTELSE TILL ÅRSMÖTET I ECPAT SVERIGE

Org nr 802402-5499

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och generalsekreterarens förvaltning i ECPAT Sverige för år 2008. Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och generalsekreterarens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren har handlat i strid med föreningens stadgar. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Styrelsens ledamöter och generalsekreteraren har enligt min bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Jag tillstyrker att resultaträkningen och balansräkningen fastställs, samt att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 17 mars 2009

Lennart Elftman
Auktoriserad revisor, KPMG

VERKSAMHETSIDÉ OCH SYFTE

ECPAT Sverige är en ideell förening som arbetar mot barnsexhandel. Föreningen bildades den 6 september 1996, efter att en första Världskongress hållits i Stockholm mot barnsexhandel. ECPAT Sverige är medlem i ECPAT International och ingår i organisationens internationella nätverk med aktiv representation i 84 länder.

ECPAT Sverige verkar för att den handlingsplan som Världskongressen antog, genomförs maximalt i Sverige. ECPAT Sverige arbetar även i övrigt för att rättigheterna i Barnkonventionens artikel 34, vad gäller kommersiellt sexuellt utnyttjande av minderåriga, efterlevs såväl i Sverige som internationellt.

BARNKONVENTIONENS ARTIKEL 34

Konventionsstaterna åtar sig att skydda barnet mot alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp. För detta ändamål skall konventionsstaterna särskilt vidta alla lämpliga nationella, bilaterala och multilaterala åtgärder för att förhindra:

- att ett barn förmås eller tvingas att delta i en olaglig sexuell handling;
- att barn utnyttjas för prostitution eller annan olaglig sexuell verksamhet;
- att barn utnyttjas i pornografiska föreställningar och i pornografiskt material.

